

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน
ระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

นฤมล บัญญัติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปีการศึกษา 2565

ENHANCING THE INTEGRATED LEARNING MANAGEMENT OF SCHOOL
ADMINISTRATORS IN PRIVATE EARLY CHILDHOOD EDUCATION
INSTITUTIONS IN PHITSANULOK PROVINCE

NARUEMOL BUNYUT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Master of Education
Department of Education Management
College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University
Academic Year 2022

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาวิทยบัณฑิต

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารศึกษาศาสนศึกษาเอกชน
ระดับปฐมในจังหวัดพิษณุโลก

เสนอ โดย นางสาวนฤมล ปัญญา

สาขาวิชา การจัดการการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กฉวี ทองขาว

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

ลงชื่อ ..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์กัญญา แม่น โภคผล)

ลงชื่อ ..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.กฉวี ทองขาว)

ลงชื่อ ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตลาภา)

ลงชื่อ ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนิสา ทดลา)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์กัญญา แม่น โภคผล)

วันที่ ๑๑ เดือน .. กรกฎาคม .. พ.ศ. ๒๕๖๖ .....

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับ ปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก
ชื่อผู้เขียน	นฤมล บัญญัติ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. กล้า ทองขาว
หลักสูตร	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการศึกษา)
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 3) เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา และ 4) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 17 โรงเรียน ปีการศึกษา 2564 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 33 คน และครูผู้สอน 555 คน รวมทั้งสิ้น 588 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 17 โรงเรียน ปีการศึกษา 2564 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 14 คน และครูผู้สอน 506 คน รวมทั้งสิ้น 520 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหา ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test (Independent-Samples t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ค่า F-test หรือ One-Way ANOVA) และการสังเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบดังนี้

1. สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือ ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

2.1 เปรียบเทียบตามสถานภาพตำแหน่ง ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67) มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมากกว่าครูผู้สอน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59) ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในแต่ละด้านของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวม ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน

และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ แตกต่างกัน ในด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ

3. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา พบว่า สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีลักษณะการจัดการศึกษาต่างกัน มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีลักษณะการจัดการศึกษาต่างกัน มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

4.1 ปัญหาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีเวลาจำกัดในการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การวางแผนงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดในยุทธศาสตร์ตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ ขาดการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน ขาดงบประมาณที่สนับสนุน ในการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ขาดกิจกรรมที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน

4.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการเข้าใจเรื่องทักษะและประสบการณ์สำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศกำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการตามขั้นตอนที่ชัดเจน มีการให้คำแนะนำ คำปรึกษา เป็นแนวปฏิบัติได้ถูกต้อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนในการวางแผนงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดรูปแบบการวัดและประเมินผลอย่างมีกระบวนการที่ชัดเจน และแก้ไขกำกับ ติดตามได้ตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการจัดการอบรมความรู้ที่ใหม่และทันสมัย

คำสำคัญ: การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ, การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ, การจัดการศึกษาปฐมวัย, สถานศึกษาเอกชน

1-4

Thesis Title	ENHANCING THE INTEGRATED LEARNING MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PRIVATE EARLY CHILDHOOD EDUCATION INSTITUTIONS IN PHITSANULOK PROVINCE
Author	Naruemol Bunyut
Thesis Advisor	Associate Professor Kla Thongkao, Ph.D.
Program	Master of Education (Education Management)
Academic Year	2022

ABSTRACT

This research aimed to: 1) investigate the current state of integrated learning management enhancement strategies employed by administrators in private early childhood education institutions in Phitsanulok Province; 2) compare the administrators' perceptions of these enhancement strategies, classified by position and work experience; 3) compare the strategies employed, classified by the schools' academic levels; and 4) identify issues and propose recommendations to improve these enhancement strategies.

The population for this research comprised school administrators and teachers from private early childhood education institutions in Phitsanulok Province, under the purview of the Office of the Private Education Commission (OPEC) and the Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. In the academic year 2021, a total of 33 administrators and 555 teachers participated, resulting in 588 individuals. The research sample included 14 administrators and 506 teachers from 17 schools, totaling 520 participants.

Data were collected through questionnaires, and analysis was performed using statistical software. This analysis involved the use of Percentage (%), Mean ($\bar{x}$), Standard Deviation (S.D.), Independent-Samples t-test, One-Way Analysis of Variance (F-test or One-Way ANOVA), and content synthesis.

The research found that the state of enhancing integrated learning management in private early childhood education institutions in Phitsanulok Province was generally high, with an overall average score of 4.59. All aspects of enhancement scored highly, with planning scoring an average of 4.65, application of assessment results scoring 4.62, implementation of promotional plans scoring 4.59, supervision, monitoring, and operation scoring 4.58, measurement and evaluation scoring 4.55, and support and facilitation scoring 4.53.

The comparative results of perceptions regarding enhancement strategies showed no significant difference between administrators and teachers, nor among teachers with differing work experience levels. Similarly, no significant difference was found when comparing institutions at the early childhood level with different educational management characteristics.

Key challenges in enhancing integrated learning management included time constraints for planning, misalignment between work plans and strategic objectives, limited training opportunities for teachers, and insufficient budgeting for learning management equipment.

Recommendations to improve these enhancement strategies included fostering understanding of key skills and experiences among administrators, implementing systematic supervision and follow-up procedures, allocating a specific budget for integrated learning management initiatives, developing a clear and robust evaluation process, and designing training programs that incorporate modern approaches to integrated learning management.

Keywords: Enhancing integrated learning management, Integrated learning management, Early childhood education management, Private early childhood educational institutions,

_____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะความกรุณาและความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำในการคัดเลือกเรื่องที่จะทำการศึกษาค้นคว้า ให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านเทคนิค และข้อคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้จนกระทั่งลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภนิสา ทดลา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งและถือเป็นพระคุณอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร โกมารทัต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หนีแสน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา ว่าที่ร้อยตรี ดร.วรวิทย์ ศรีสุวรรณ ดร.อนุศิษฐ์ ศุขโรจน์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณทุกคนในครอบครัว ที่คอยห่วงใยและเสมือนเป็นกำลังใจแรงสนับสนุนที่สำคัญ จนทำให้วิทยานิพนธ์ลุล่วงไปด้วยดี

ในท้ายที่สุดนี้ ต้องขอระลึกถึงความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่านที่เป็นผู้ชี้แนะแนวทางการศึกษาในตอนต้น รวมทั้งให้คำแนะนำในการประมวลผลข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์และการทดสอบต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ รวมทั้งให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นฤมล บัญญัติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการบริหารสถานศึกษา.....	10
2.2 แนวคิด หลักการ และกระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ.....	27
2.3 บริบทของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก.....	53
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	59
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	64
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิจัย.....	69
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามสถานภาพตำแหน่ง.....	69
ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู และลักษณะการจัดการศึกษา	
4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอน.....	70
สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก	
4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้.....	81
แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และ	
ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู	
4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของ.....	86
ผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา	
4.5 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้.....	88
แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก	
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	91
5.2 อภิปรายผล.....	95
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	105
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ.....	106
ข รายชื่อสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก.....	108
ค แบบสอบถามการวิจัย.....	110
ง แบบวัดความสอดคล้อง.....	122
จ ค่า IOC.....	135
ฉ ค่าความเชื่อมั่น.....	143
ช หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย.....	161
ประวัติผู้เขียน.....	167

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากร ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย.....	60
ในจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 17 โรงเรียน ปีการศึกษา 2564	
3.2 สรุปขั้นตอนการวิจัย.....	64
4.1 จำนวนและร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	69
ด้านสถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู และลักษณะ การจัดการศึกษา	
4.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้.....	70
แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก จำแนก เป็นรายด้าน	
4.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้.....	71
แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้าน การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) จำแนกเป็นรายข้อ	
4.4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้.....	73
แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการ นำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) จำแนก เป็นรายข้อ	
4.5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้.....	74
แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) จำแนก เป็นรายข้อ	
4.6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้.....	76
แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) จำแนก เป็นรายข้อ	
4.7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้.....	77
แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) จำแนกเป็นรายข้อ	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้.....	79
แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก	
ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)	
จำแนกเป็นรายชื่อ	
4.9 การเปรียบเทียบ การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของ.....	81
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก	
จำแนกเป็นรายด้าน	
4.10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริม.....	82
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัด	
พิษณุโลก ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู จำแนกเป็นรายด้าน	
4.11 การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของ.....	83
ครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ตามประสบการณ์ใน	
การปฏิบัติงานการสอนของครู จำแนกเป็นรายด้าน	
4.12 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method).....	85
หรือ LSD (Least Significant Difference) ของครูผู้สอนที่มีการรับรู้เกี่ยวกับ	
การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการ	
เรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	
4.13 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) หรือ.....	85
LSD (Least Significant Difference) ของครูผู้สอนที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริม	
การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	
แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) จำแนกตามประสบการณ์ใน	
การปฏิบัติงาน	
4.14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้.....	86
แบบบูรณาการของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกตาม	
ลักษณะการจัดการศึกษา	
4.15 การเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศึกษาเอกชน.....	87
ระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา	

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตามสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมของประเทศ ประเทศใดที่พลเมืองมีการศึกษาดี ย่อมได้เปรียบคู่แข่งชั้น การศึกษาเป็นเครื่องมือของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างคนที่มีคุณภาพเพื่อมุ่งสู่ความเป็นมาตรฐานสากล เชื่อว่าหากคนได้รับการพัฒนา ได้รับการศึกษาที่ดีที่สุด คนจะเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาประเทศทุกด้าน (เกียรติศักดิ์ ทันจันทร์, 2543, น. 1)

ปัจจุบันมีการจัดการเรียนรู้ของการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างหลากหลายรูปแบบเพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ และมีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีสารสนเทศให้เข้าถึงความรู้ที่หลากหลายมิติเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Management) เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความสนใจความสามารถ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำความรู้ ทักษะและเจตคติไปสร้างงาน แก้ปัญหาและใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระการเรียนรู้เข้าด้วยกันอย่างมีความหมาย นำไปใช้ในชีวิตจริงได้ เพื่อให้สอดคล้องตามแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 4 มาตรา 23 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับการศึกษาและในมาตรา 24 (4) ได้กำหนดไว้ว่า “การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชา” นอกจากนี้ ความสามารถทางด้านความคิดเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาความสามารถทางด้านสติปัญญาของผู้เรียนระดับปฐมวัยนำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556, น. 4-5) ได้กล่าวว่า การปูพื้นฐานและส่งเสริมความสามารถทางการคิดแบบบูรณาการให้แก่เด็กเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งตั้งแต่ระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับสูง การจัดการศึกษามีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเจริญเติบโตสมวัย มีการบูรณาการทักษะรอบด้าน สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการคิดเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การคิดตั้งคำถามและค้นหาคำตอบในเชิงระบบส่งผลให้สมองใหม่ๆ แดกแขนงเชื่อมติดต่อกันมากยิ่งขึ้นเป็นสมองที่คิดเป็น (คันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2544, น. 2) โดยการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กจะต้องมีการส่งเสริมให้มีการลงมือ

กระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาสติปัญญาด้วย เช่นเดียวกัน หากเมื่อเด็กได้รับการแนะนำที่ดีจากผู้ใหญ่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ได้เร็วมากยิ่งขึ้น จะทำให้เด็กสามารถแก้ไขปัญหาที่ได้นั้นได้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ (Vygotsky, 1986, p. 56)

การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ต้องเชื่อมโยงตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดอย่างเคร่งครัดและสอดคล้องหลักสูตรการศึกษาเพื่อบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามแนวทางปฏิบัติทุกด้านเพื่อรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพ และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Skills) การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครูให้มีแรงขับเคลื่อนในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ส่งผลให้สถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ มีบทบาทของผู้นำที่เน้นการส่งเสริม การเปลี่ยนแปลง การสนับสนุน และเสนอแนะแนวทางที่ดีในการปฏิบัติงาน การสนับสนุนค้ำจุน ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) โดยเน้นการส่งเสริมผู้นำร่วม (Hord, 2003, p. 42) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ การให้คำปรึกษา และอำนวยความสะดวก การนิเทศติดตามชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ การยกย่องชมเชยสู่การพัฒนางานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ และการสร้างอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จังหวัดพิษณุโลก เป็นจังหวัดที่มีที่ตั้งเหมาะสมเป็นศูนย์กลางการคมนาคมของภาคเหนือตอนล่าง มีโครงข่ายเชื่อมโยงกับทุกภูมิภาคของประเทศ “อินโดจีน” มีศักยภาพด้านทรัพยากร การท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม มีสถานประกอบธุรกิจการค้าขนาดใหญ่ ทั้งค้าส่งและค้าปลีกที่ทันสมัยครบวงจร มีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหลายแห่งเพื่อรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นที่ตั้งของส่วนราชการระดับศูนย์ เขต ภาค เป็นที่ตั้งของสถาบันฝีมือแรงงานภาคเหนือตอนกลาง เป็นจังหวัดที่มีการให้บริการและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีศาสนสถานและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่รวมจิตใจของประชาชนชาวพิษณุโลก คือ พระพุทธชินราชและสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นศูนย์กลางความมั่นคงของประเทศไทยในเชิงยุทธศาสตร์การปกครองและการทหาร จังหวัดพิษณุโลกมีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด 2561-2565 “ศูนย์กลางความเจริญแห่งภูมิภาคที่มั่นคง สี่แยกอินโดจีน ประตุสู่ความมั่งคั่ง ประสานพลังสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Phitsanulok Synergy: Stability Prosperity Sustainability)” คือ 1) เมืองศูนย์กลางความเจริญและความมั่งคั่ง (Prosperity & Hub City) มีการค้าการลงทุนสี่แยกอินโดจีน ศูนย์โลจิสติกส์ ศูนย์การแพทย์และสุขภาพ 2) เมืองเกษตร/อุตสาหกรรม/สินค้าบริการบนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง (Creative Economy City) เป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เกษตรปลอดภัย ยกระดับอุตสาหกรรม การคมนาคมสะดวก 3) เมืองแห่งความสุข (Happiness City) เป็นเมืองน่าอยู่ มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน คุณภาพชีวิต สังคม สุขยั่งยืน น้อมนำศาสตร์พระราชา การยกระดับการศึกษา การแก้ไขปัญหาความยากจน การแก้ไขปัญหาหายสาบสูญ ฯลฯ มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการขยะ/พลังงาน และ 4) เป็นเมืองอัจฉริยะและนวัตกรรม (Smart & Innovative City) การบริหารภาครัฐ และการให้บริการประชาชนที่ทันสมัย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีการเชื่อมโยง

สานสัมพันธ์กับเมืองศกยภาพในภูมิภาคอาเซียน จีนและเวทิลอก (สำนักงานศกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก, 2564)

ในด้านการจัดการศกษา ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทสำคัญในการบริหารการจัดการศกษา เนื่องจากบทบัญญัติทางกฎหมายในมาตรา 43-46 แห่งพระราชบัญญัติการจัดการศกษา พุทธศักราช 2542 เรื่อง การบริหารการจัดการศกษาของเอกชน โดยให้เอกชนมีอิสระในด้านการบริหารจัดการ นอกจากนั้น ได้ทำแผนนโยบายในการพัฒนาเด็กโดยใช้สภาวะความต้องการพื้นฐานและการบริการสำหรับเด็ก ซึ่งในปัจจุบันมีสถานศกษาเอกชนและหน่วยงานเกิดขึ้นมากมาย จัดให้บริการสำหรับเด็กปฐมวัย (0-6 ปี) แต่ก็ยังไม่สามารถดูแลและบริการได้ครอบคลุมทั่วถึงทั้งในด้านเชิงปริมาณและคุณภาพ

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อส่งเสริมศกยภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และเพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหาร และเป็นแนวทางสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก เป็นอย่างไร

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศกษาเอกชน แตกต่างกันหรือไม่

1.2.3 สถานศกษาเอกชนในจังหวัดพิษณุโลกที่มีลักษณะการจัดการศกษาต่างกัน มีการปฏิบัติในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ต่างกันหรือไม่

1.2.4 สถานศกษาเอกชนในจังหวัดพิษณุโลก มีปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศกษาสภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

1.3.3 เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศกษา

1.3.4 เพื่อศกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการต่างกัน

1.4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ต่างกัน

1.4.3 สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลกที่มีลักษณะการจัดการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ต่างกัน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

1.5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 17 โรงเรียน ปีการศึกษา 2564 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 33 คน และครูผู้สอน 555 คน รวมทั้งสิ้น 588 คน

1.5.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 17 โรงเรียน ปีการศึกษา 2564 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 14 คน และครูผู้สอน 506 คน รวมทั้งสิ้น 520 คน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling: SRS) จากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

1.5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.3.1 ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

- (1) สถานภาพตำแหน่ง
  - (1.1) ผู้บริหารสถานศึกษา
  - (1.2) ครูผู้สอน
- (2) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู
  - (2.1) น้อยกว่า 5 ปี
  - (2.2) 5 – 10 ปี
  - (2.3) มากกว่า 10 ปี
- (3) ลักษณะการจัดการศึกษา

(3.1) ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษา

(3.2) ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษา

(3.3) ระดับปฐมวัย

1.5.3.2 ตัวแปรตาม คือ การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่

(1) การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)

(2) การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ

(Implementation)

(3) การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)

(4) การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)

(5) การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and

Evaluation)

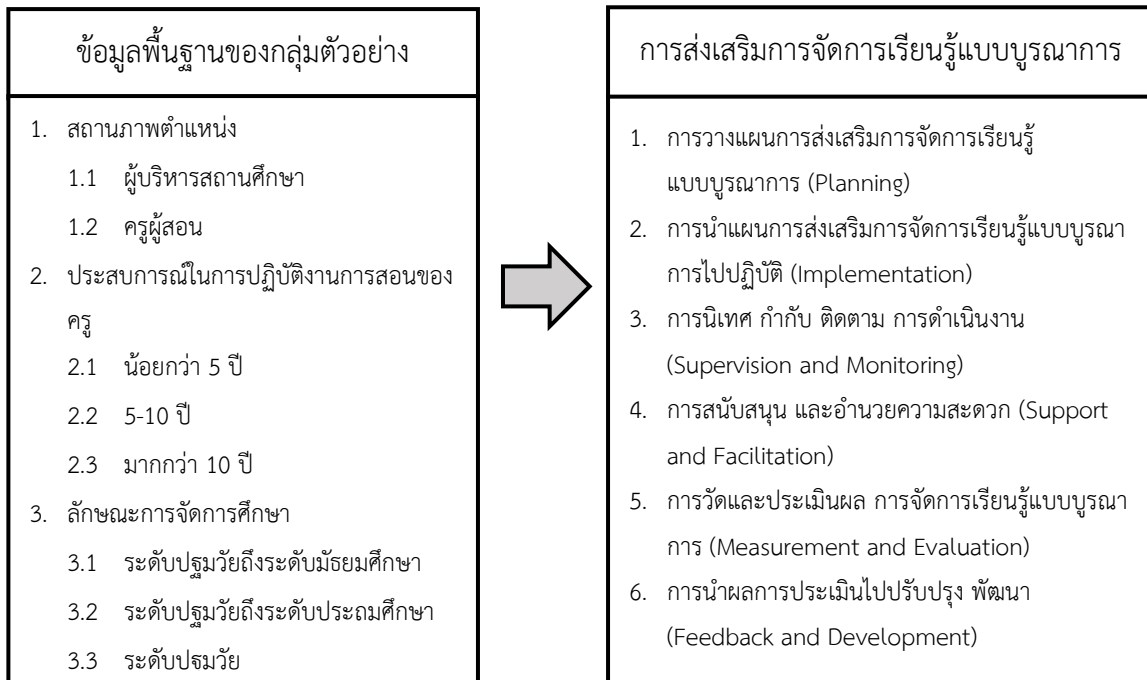
(6) การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยสังเคราะห์จากแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการของ กฤษณรงค์ สุภาพ (2559), นภาพร ต้มปาน (2560), นันทสิริ โอสุริวงค์ (2556), เพ็ญจันทร์ ไรจน์รัตนารณ์ (2560) และ ยุทธนา สาจวง (2559) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยนิยามศัพท์เฉพาะ

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษาในการช่วยให้ครูผู้สอนมีความรู้และสามารถปฏิบัติการในด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) และการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development) โดยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทร่วมกับครูผู้สอนในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา การกำหนดความต้องการจำเป็นต่าง ๆ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนทุกด้าน การจัดทำแผนงาน งาน โครงการ กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อม ด้านงบประมาณ รวมถึงการวางมาตรการการผลักดัน เพื่อให้แผนงาน งาน หรือโครงการสำเร็จเพื่อให้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบรรลุวัตถุประสงค์ และการประชาสัมพันธ์เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ รวมถึงการจัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) หมายถึง กระบวนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีการบูรณาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามความสามารถเฉพาะบุคคล ส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน การจัดหาสื่อ อุปกรณ์ การจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการนิเทศ การติดตามการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม

3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) หมายถึง การติดตามการดำเนินงานตามกระบวนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นจริง สามารถสรุปผลการประเมิน นำไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนาได้จริง การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติและนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศภายในอย่างชัดเจน มีการจัดอบรมและส่งเสริมครูผู้สอนให้นำผลการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม เสริมแรง ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือกระบวนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีการบูรณาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ และอำนวยความสะดวกในการจัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อการเรียนรู้ สามารถพัฒนาต่อยอดการจัดกิจกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอย่างหลากหลาย ครูผู้สอนได้เกิดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม การใช้แฟ้มสะสมงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมให้มีกระบวนการวัดและประเมินผลการจัดเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ตามแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล

6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development) หมายถึง การนำผลการวัดและประเมินผลมาวิเคราะห์ให้ถี่ถ้วน รอบคอบ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาให้ดีที่สุด มีการดำเนินงานให้ครูผู้สอนสามารถใช้วิธีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม และสามารถดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีพัฒนาการสูง เรียนด้วยอย่างมีความสุข และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สถานศึกษาเอกชน หมายถึง โรงเรียนเอกชนระดับปฐมวัยของจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีลักษณะการจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ

1. ระดับปฐมวัย
2. ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษา
3. ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษา

สถานภาพตำแหน่ง หมายถึง การจำแนกบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ต่างกันภายในสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกเป็น

1. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ครูใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้รับใบอนุญาต และผู้จัดการโรงเรียนของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2. ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่สถานศึกษาเอกชนบรรจุแต่งตั้งให้เป็นครู ปฏิบัติหน้าที่สอนหรือจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในระดับปฐมวัย และบุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน จำแนกเป็น

1. น้อยกว่า 5 ปี หมายถึง ครูผู้สอนของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี
2. 5-10 ปี หมายถึง ครูผู้สอนของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 5-10 ปี
3. มากกว่า 10 ปี หมายถึง ครูผู้สอนของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี

ลักษณะการจัดการศึกษา หมายถึง การจัดระดับการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก 3 ระดับ คือ

1. ระดับปฐมวัย หมายถึง ลักษณะการจัดการศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุ 3-6 ปี
2. ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษา หมายถึง ลักษณะการจัดการศึกษาตั้งแต่ก่อนระดับประถมศึกษา (อายุ 3-6 ปี) จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (อายุ 11-12 ปี)
3. ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษา หมายถึง ลักษณะการจัดการศึกษาตั้งแต่ก่อนระดับประถมศึกษา (อายุ 3-6 ปี) จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (อายุ 17-18 ปี)

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีประโยชน์ที่ได้รับ ดังนี้

1.8.1 ผลการวิจัยสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นสารสนเทศ การปรับปรุงในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปทุมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.8.2 เพื่อเป็นสารสนเทศให้สถานศึกษาเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และสามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.8.3 เพื่อเป็นสารสนเทศแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกัน ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศึกษาเอกชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.8.4 เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในระดับปทุมวัยให้มีมาตรฐาน และพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับ
ปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการบริหารสถานศึกษา
  - 2.1.1 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการบริหารการศึกษา
  - 2.1.2 แนวคิด และหลักการบริหารสถานศึกษา
  - 2.1.3 ภารกิจการบริหารงานสถานศึกษา
- 2.2 แนวคิด หลักการ และกระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
  - 2.2.1 การจัดการเรียนรู้
  - 2.2.2 การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
  - 2.2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
  - 2.2.4 การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- 2.3 บริบทของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก
  - 2.3.1 นโยบายของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก
  - 2.3.2 ข้อมูลสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.4.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 แนวคิด ทฤษฎี และหลักการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษา เป็นศาสตร์หนึ่งในสาขาการบริหารซึ่งต้องประยุกต์ศาสตร์หลายๆ สาขามา
ใช้ เช่น สังคมวิทยา จิตวิทยา รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เป็นการดำเนินการให้การจัดการศึกษาเป็นไปตาม
หลักสูตรการศึกษา โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ซึ่งแตกต่างกันตามสถานที่ เวลา และโอกาสให้ได้ประโยชน์แก่
ผู้เรียนสูงสุด ทรัพยากรดังกล่าวได้แก่ งบประมาณ คน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการในการจัดการ

ความหมายของการบริหารการศึกษา

ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวภายในองค์กร โดยเฉพาะ
องค์กรภาคเอกชนนั้น เห็นได้ชัดว่า ความอยู่รอดขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ดังนั้น ภาคเอกชนไม่
ว่าจะเป็นเรื่องการเงิน การธนาคาร การบริหารธุรกิจ การค้า การอุตสาหกรรม รวมทั้งการศึกษาเอกชน ตั้งแต่
ระดับปฐมวัยถึงระดับอุดมศึกษาจึงต้องจัดกาผู้บริหารที่มีฝีมือหรือมีความสามารถสูง

การบริหารการศึกษาเป็นศาสตร์หนึ่งในสาขาการบริหาร ซึ่งต้องประยุกต์หลาย ๆ สาขามาใช้ เช่น สังคมวิทยา จิตวิทยา รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการบริหารการศึกษาดังนี้

เฉลิมพร วนาสันติสุข (2555, น. 9) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาไปในสิ่งที่ดีขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายอันส่งผลให้เยาวชนมีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ก้าวทันเทคโนโลยี อาศัยอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ลาวัณย์ ปักโกทะสัง (2557, น. 12) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในด้านความรู้ความสามารถ ทักษะคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือด้านคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เป็นพลเมืองดี โดยใช้ทรัพยากรในการบริหาร คือ คน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

จิรารัตน์ ภิบาลสิงห์ (2558, น. 8) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารการศึกษา คือ การจัดกระบวนการบริหารงานและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนที่ดีมีคุณภาพ โดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบและใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง เป็นคนดีและอยู่อย่างมีความสุข

อรุณี ทองนพคุณ (2558, น. 9) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันทำงานเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคม ในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ในด้านสังคมการเมืองเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลนั้น ๆ เป็นสมาชิกที่ดีและมีคุณภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน และไม่เป็นระเบียบแบบแผน

กฤชณรงค์ สุภาพ (2559, น. 10-11) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรม หรือการดำเนินงานตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งใช้ศิลปะและกระบวนการทางด้านการบริหาร โดยอาศัยการใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางแผนไว้

ปิยะมาศ วรณแก้ว (2559, น. 11) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารการศึกษา คือ กระบวนการในการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน โดยมีหลักการบริหารได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

เพ็ญจันทร์ โรจนรัตนานารถ (2560, น. 10) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารการศึกษา คือ การบริหารงานที่บุคคลต้องร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นไปตามความต้องการของสังคมและจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

อุทัย ยิ่งยง (2560, น. 12) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล โดยการร่วมมือกันพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีคุณภาพ มีการดำเนินการ การวางแผน มีการจัดการ มี

การนำและควบคุมการใช้ทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้บุคคลและสังคมให้มีความเจริญงอกงาม ให้เป็นบุคคลที่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

จากความหมายของการบริหารการศึกษาที่นักวิชาการหลายท่านดังที่ได้กล่าวมา สามารถอธิบายได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลร่วมมือกันดำเนินการ ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคมรอบด้าน เริ่มตั้งแต่เรื่องบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม ทั้งในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เป็นพลเมืองดี โดยใช้ทรัพยากรที่มีเพื่อการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

อรุณี ทองนพคุณ (2558, น. 10) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างมีระบบ และดำเนินการที่ต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกาและวิธีการดำเนินการ มีทรัพยากรที่สนับสนุน และมีกระบวนการในการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ การบริหารการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น เพราะต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้าน ต้องการคนที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบงาน

ปิยะมาศ วรธน์แก้ว (2559, น. 10) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารมีความสำคัญเนื่องจากการบริหารเป็นกระบวนการหรือกลไกในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมขององค์กร ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยนำเทคโนโลยี ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรได้รับประโยชน์สูงสุด โดยจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการร่วมแรงและความตั้งใจของทุกกลุ่มบุคคลทุกคนในองค์กร โดยมีจุดหมายเดียวกัน คือ ความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่องค์กรได้ตั้งไว้ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ที่เป็นสัตว์สังคมที่มีการรวมตัวกันเป็นหมู่เหล่า มีการรวมกลุ่มกันเป็นชุมชนขนาดต่าง ๆ ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมกัน การทำงานที่ร่วมกันจะเป็นไปด้วยความราบรื่นและยังเกิดความเจริญก้าวหน้า กลุ่มหรือสังคมจำเป็นต้องมีการจัดระเบียบและกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะยึดถือร่วมกัน ซึ่งต้องอาศัยการบริหารที่มีคุณภาพเพื่อนำพาองค์กรหรือสถาบันให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ได้มีการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ทฤษฎี หมายถึง แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์และปฏิบัติได้

วิวัฒนาการบริหารการศึกษา

ระยะที่ 1 ระหว่าง ค.ศ. 1887-1945 ยุคนักทฤษฎีการบริหารสมัยดั้งเดิม (The Classical Organization Theory) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2547, น. 10-12)

1. กลุ่มการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) ของเทย์เลอร์ (Taylor) ความมุ่งหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ คือ การจัดการบริหารธุรกิจหรือโรงงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เทย์เลอร์ มองคนงานแต่ละคนเปรียบเสมือนเครื่องจักรที่สามารถปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิต

ขององค์การได้ เจ้าของตำรับ “The one best way” คือ ประสิทธิภาพของการทำงานสูงสุดที่จะเกิดขึ้นได้ ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 3 อย่าง คือ 1. เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection) 2. ฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training) และ 3. หาสิ่งจูงใจให้เกิดมีกำลังใจเพื่อการทำงาน (Motivation)

ผลผลิตยุคอุตสาหกรรมสำหรับงานวิจัย เรื่อง “Time and Motion Studies” เวลาและการเคลื่อนไหว เชื่อว่ามีวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เพียงวิธีเดียวที่ดีที่สุด เขาเชื่อในวิธีแบ่งงานกันทำ ผู้ปฏิบัติระดับล่างต้องรับผิดชอบต่อระดับบน เทย์เลอร์ เสนอระบบจ้างงาน (จ่ายเงิน) บนพื้นฐานการสร้างแรงจูงใจ สรุปหลักวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ ประกอบด้วย 3 หลักการ ดังนี้ คือ 1. การแบ่งงาน (Division of Labors) 2. การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierarchy) และ 3. การจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive Payment)

2. กลุ่มการบริหารจัดการ (Administration Management) หรือ ทฤษฎีบริหารองค์การอย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) ของฟาโยล (Fayol) บิดาของทฤษฎีการปฏิบัติการและการจัดการตามหลักบริหาร ทั้งฟาโยล (Fayol) และเทย์เลอร์ (Taylor) จะเน้นตัวบุคคลปฏิบัติงาน และวิธีการทำงาน เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล แต่ไม่มองด้าน “จิตวิทยา” ฟาโยลได้เสนอแนวคิดในเรื่องหลักเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป 14 ประการ แต่ลักษณะที่สำคัญมีดังนี้

2.1 หลักการทำงานเฉพาะทาง (Specialization) คือ การแบ่งงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะทาง

2.2 หลักสายบังคับบัญชา เริ่มจากบังคับบัญชาสูงสุดสู่ระดับต่ำสุด

2.3 หลักเอกภาพของบังคับบัญชา (Unity of Command)

2.4 หลักขอบข่ายของการควบคุมดูแล (Span of Control) ผู้ดูแลหนึ่งคนต่อ 6 คนที่จะอยู่ใต้การดูแลจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด

2.5 การสื่อสารแนวตั้ง (Vertical Communication) การสื่อสารโดยตรงจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง

2.6 หลักการแบ่งระดับการบังคับบัญชาให้น้อยที่สุด คือ ไม่ควรมีสายบังคับบัญชายืดยาวหลายระดับมากเกินไป

2.7 หลักการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายบังคับบัญชาและสายเสนาธิการ (Line and Staff Division)

3. ทฤษฎีบริหารองค์การในระบบราชการ (Bureaucracy) มาจากแนวคิดของเวเบอร์ (Weber) ที่กล่าวถึงหลักการบริหารราชการ ประกอบด้วย

3.1 หลักของฐานอำนาจจากกฎหมาย

3.2 การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องยึดระเบียบกฎเกณฑ์

3.3 การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง

3.4 การแบ่งงานไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว

3.5 มีระบบความมั่นคงในอาชีพ

ระบบราชการมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งในด้านข้อเสีย คือ สายบังคับบัญชาที่ยาว การทำงานต้องอ้างอิงกฎระเบียบ จึงชักช้าไม่ทันการแก้ไขปัญหา ในปัจจุบันเรียกว่า ระบบ “Red Tape” ในด้านข้อดี คือ ยึดประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก การบังคับบัญชา การเลื่อนขั้น ตำแหน่งที่มีระบบระเบียบ

ระยะที่ 2 ระหว่าง ค.ศ. 1945-1958 ยุคทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) ฟอลเล็ท (Follette) ได้นำเอาจิตวิทยามาใช้และได้เสนอการแก้ปัญหาคือความขัดแย้ง (Conflict) ไว้ 3 แนวทาง ดังนี้ คือ 1. Domination ใช้อำนาจอีกฝ่ายสยบลง คือ ให้อีกฝ่ายแพ้ให้ได้ ไม่ดีนัก 2. Compromise คนละครึ่งทาง เพื่อให้เหตุการณ์สงบโดยประนีประนอม และ 3. Integration การหาแนวทางที่ไม่มีใครเสียหน้า ได้ประโยชน์ทั้ง 2 ทาง (ชนะ ชนะ) นอกจากนี้ ฟอลเล็ท (Follette) ให้ทัศนะที่น่าฟังว่า “การเกิดความขัดแย้งในหน่วยงานเป็นความบกพร่องของการบริหาร”

ระยะที่ 3 ตั้งแต่ ค.ศ. 1958 - ปัจจุบัน ยุคการใช้ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory) หรือการศึกษาเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science Approach) ยึดหลักระบบงาน ความสัมพันธ์ และพฤติกรรมขององค์การ ซึ่งมีแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่หลาย ๆ คนได้แสดงไว้ดังนี้

1. เซสเตอร์ ไอ บาร์นาร์ด (Chester I. Barnard) เขียนหนังสือชื่อ The Function of the Executive ที่กล่าวถึงงานในหน้าที่ของผู้บริหาร โดยให้ความสำคัญต่อบุคคล ระบบของความร่วมมือองค์การ และเป้าหมายขององค์การ กับความต้องการของบุคคลภายในองค์การต้องสอดคล้องกัน

2. ทฤษฎีของมาสโลว์ ว่าด้วยการจัดอันดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ (Maslow's Hierarchy of Needs) เป็นเรื่องแรงจูงใจ แบ่งความต้องการของมนุษย์ตั้งแต่ความต้องการด้านกายภาพ ความต้องการด้านความปลอดภัย ความต้องการด้านสังคม ความต้องการด้านการเคารพนับถือ และประการสุดท้าย คือ การบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self Actualization) คือ มีโอกาสได้พัฒนาตนเองถึงขั้นสูงสุดจากการทำงาน แต่ความต้องการเหล่านั้นต้องได้รับการสนองตอบตามลำดับขั้น

3. ทฤษฎี X ทฤษฎี Y ของแมคเกรเกอร์ (Douglas McGregor Theory X, Theory Y) เขาได้เสนอแนวคิดการบริหารอยู่บนพื้นฐานของข้อสมมติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ต่างกัน

ทฤษฎี X (The Traditional View of Division and Control) ทฤษฎีนี้ เกิดจากข้อสมมติฐาน ดังนี้

- 3.1 คนไม่ชอบทำงาน และอยากหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
- 3.2 คนไม่มีความทะเยอทะยาน และไม่คิดริเริ่ม ชอบให้สั่งการ
- 3.3 คนมีความเห็นแก่ตนเองมากกว่าองค์กร
- 3.4 คนมักจะต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
- 3.5 คนมักแสดงความโง่ และทำให้ถูกหลอกได้ง่าย

ผลในการมองธรรมชาติของมนุษย์เช่นนี้ การบริหารจัดการ จึงเน้นการใช้เงิน วัตถุ เป็นเครื่องล่อใจ เน้นการควบคุม การสั่งการ เป็นต้น

ทฤษฎี Y (The Integration of Individual and Organization Goal) ทฤษฎีนี้ เกิดจากข้อสมมติฐาน ดังนี้

1. คนจะให้ความร่วมมือ สนับสนุน รับผิดชอบ ชยัน
2. คนไม่เกียจคร้านและไว้วางใจได้
3. คนมีความคิดริเริ่มทำงานถ้าได้รับสิ่งจูงใจอย่างถูกต้อง
4. คนมักจะพัฒนาวิธีการในการทำงาน และต้องการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

ผู้บังคับบัญชาจะไม่ควบคุมการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข้มงวด แต่จะมีการส่งเสริมให้รู้จักควบคุมตนเองหรือของกลุ่มมากขึ้น ต้องให้เกียรติซึ่งกันและกันจากความเชื่อที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดระบบการบริหารที่แตกต่างกันระหว่างระบบที่เน้นการควบคุมกับระบบที่ค่อนข้างให้อิสระภาพ

4. อุชิ (Ouchi) ชาวญี่ปุ่นได้เสนอ ทฤษฎี Z (Z Theory) ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัย UCLA (University of California Los Angeles) ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X, Y เข้าด้วยกัน แนวความคิดก็คือ องค์กรต้องมีหลักเกณฑ์ที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระและมีความต้องการหน้าที่ของผู้บริหารจึงต้องปรับเป้าหมายการทำงานในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของบุคคลภายในองค์กร

สรุปสองทฤษฎี มุ่งองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

- 4.1 การทำให้ปรัชญาที่กำหนดไว้บรรลุ
- 4.2 การพัฒนาลูกน้องให้ทำงานมีประสิทธิภาพ
- 4.3 การไว้วางใจในการทำงานของลูกน้อง
- 4.4 การให้ลูกน้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

แนวคิด ทฤษฎี

มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ดังนี้

ธีระ รุญเจริญ (2550, น. 81, อ้างถึงใน ปิยะมาศ วรรณแก้ว, 2559, น. 12) ได้นิยามไว้ว่า แนวคิดการบริหารงานแบบวงจรคุณภาพ หรือ วงจรเดมมิง (Deming Cycle) เป็นระบบการบริหารงานแบบคุณภาพที่ได้รับความนิยม มาจากหลักปรัชญาทั้ง 14 ข้อของ Edward W. Deming โดยมากแล้วเป็นที่รู้จักในเรื่องกระบวนการ PDCA ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การร่วมกันวางแผน (Planning) ขั้นที่ 2 การร่วมกันปฏิบัติงานตามแผน (Doing) ขั้นที่ 3 การร่วมกันในการตรวจสอบ (Checking) และขั้นที่ 4 การร่วมกันปรับปรุงงาน (Action)

ลาวัญญ์ ปักโกทะสัง (2557, น. 17) ได้นิยามไว้ว่า แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งกระบวนการทางสังคมที่ผู้บริหารใช้สำหรับตัดสินใจ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ที่เป็นหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำทรัพยากรมาใช้อย่างประหยัด โดยการดำเนินการดังกล่าวนี้ ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ความร่วมมือกันในการทำงาน ซึ่งกระบวนการบริหารดังกล่าวนี้ ถือว่าเป็นภารกิจของผู้บริหารต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน ให้เป็นระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กร

อรุณี ทองนพคุณ (2558, น. 15-16) ได้นิยามไว้ว่า ทฤษฎีการบริหารงานตามหลักมนุษยสัมพันธ์ มีลักษณะเป็นเพียงแนวคิด หรือข้อเสนอแนะที่ยังไม่ชัดเจน ต่อมาเริ่มมีการพัฒนาศาสตร์

ทางการบริหารขึ้นอย่างมีหลักการในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพของผู้บริหาร ซึ่งคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารการจัดการการศึกษาในองค์กร จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารงาน และการบริหารคน เพื่อก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี คนเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งของการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ

อุทัย ยิ่งยง (2560, น. 19) ได้นิยามไว้ว่า แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารใช้สำหรับตัดสินใจเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารหน่วยงานหรือองค์กร ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด โดยนำทรัพยากรมาใช้อย่างประหยัด ซึ่งจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้บุคคลภายในหน่วยงานหรือองค์กรเกิดความร่วมมือกันในการทำงาน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวถือเป็นภารกิจของผู้บริหารต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด ภายในหน่วยงานหรือองค์กร

2.1.2 แนวคิด และหลักการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการจัดการดำเนินการทุกสิ่งทุกอย่างภายในสถานศึกษาที่ประกอบด้วยกิจกรรมมากมาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สำคัญที่สุด และเพื่อบริหารทางการศึกษาให้แก่บุคคลในสถานศึกษา ทำให้สามารถดำเนินการได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ดังที่นักวิชาการหลาย ๆ ท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

จิราภา เพียรเจริญ (2556, น. 15) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และงานส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของสถานศึกษา แบ่งงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ ติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ จะทำให้การบริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จได้ตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

นันท์สิริ โอสุริยวงศ์ (2556, น. 11) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การจัดกิจกรรมภายในสถานศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาให้เด็ก เยาวชน และประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุกด้าน เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีในสังคม โดยผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ มีความเข้าใจในหลักการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน

ยงยุทธ ยะบุญจง และชูชีพ พุทธประเสริฐ (2559, น. 17) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันทำกิจกรรม งาน โครงการ ภายใต้ภารกิจและขอบข่ายของสถานศึกษา ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนรวมทั้งผู้สนใจทั่วไป เพื่อให้บรรลุหลักสูตรการจัดการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา และเป้าหมายในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

กฤษณรงค์ สุภาพ (2559, น. 12) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การจัดกิจกรรมการดำเนินงาน ตามภารกิจของสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ

การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป ซึ่งต้องใช้เทคนิคทางด้านการบริหารอย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, น. 11) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหาร ปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา ที่ดำเนินการ 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

วุฒิไกร อ่อนอ้าย (2563, น. 19) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินการเพื่อที่ผู้เรียน จะได้รับการพัฒนาในสิ่งที่ดีขึ้น ซึ่งต้องใช้เทคนิคทางด้านบริหารอย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของการบริหารสถานศึกษา ที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจได้อย่างเป็นระบบภายในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาในสิ่งที่ดีขึ้น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการบริหารงานสถานศึกษา และสามารถใช้เทคนิคการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ได้คุณภาพตามวัตถุประสงค์

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการได้อธิบายถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

ปรัชญา เวสารัชช (2554, น. 3) ได้นิยามไว้ว่า ความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบขั้นตอน กติกาและวิธีการดำเนินงาน มีทรัพยากรเพื่อสนับสนุน และมีกระบวนการในการประเมินผลที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ยงยุทธ ยะบุญธง และชูชีพ พุทธประเสริฐ (2559, น. 18) ได้นิยามไว้ว่า การบริหารงานสถานศึกษามีความสำคัญมาก เพราะเป็นกระบวนการทำงานของกลุ่มบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ นั่นคือ การพัฒนาให้สมาชิกหรือผู้รับบริการด้านการศึกษา คือ ผู้เรียน ให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพของสังคม ซึ่งเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารที่จะต้องทำให้สถานศึกษาอยู่รอด โดยต้องให้กำหนดแผนงานวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ สำหรับการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ มีการใช้งบประมาณอย่างประหยัดจากที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด ซึ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารขึ้นอยู่กับสมรรถนะของผู้บริหารของสถานศึกษาทั้งสิ้น ดังนั้น จึงต้องมีการเรียนรู้ ฝึกฝน และสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างเข้มข้น

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, น. 12) ได้นิยามไว้ว่า การให้ความสำคัญเรื่องการบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง สถานศึกษาต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ได้นั้น จำเป็นจะต้องอาศัยภาวะผู้นำที่เป็นมืออาชีพ มีการจัดการเรียนรู้อย่างมีวัตถุประสงค์ มีสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร และมุ่งส่งเสริมเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง

จากความสำเร็จเรื่องการบริหารสถานศึกษา ที่นักวิชาการต่าง ๆ ได้กล่าวมาแล้วนั้น สามารถสรุปได้ คือ การบริหารสถานศึกษานี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในด้านความเจริญทางการศึกษา สถานศึกษาต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ มีความเป็นมืออาชีพ มีการจัดการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์ และมีสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวรและมุ่งส่งเสริมเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง

2.1.3 ภารกิจการบริหารงานสถานศึกษา

การบริหารงานสถานศึกษา เป็นภาระงานของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นับตั้งแต่คณะครู นักการภารโรง ผู้ปกครอง และชุมชน ที่จะต้องมีหน้าที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลที่ดีต่อคุณภาพของผู้เรียนในที่สุด โดยมีภารกิจหลักคือ งานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้หรืองานวิชาการ และมีภารกิจรอง คือ งานสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ การจัดครูผู้สอนได้เหมาะสม ตลอดจนการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ภารกิจการบริหารงานสถานศึกษาไว้หลากหลายทัศนะด้วยกัน ดังนี้

จิราภา เพียรเจริญ (2556, น. 18-20) ได้นิยามไว้ว่า กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ได้กำหนดให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในเรื่องงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณี ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. งานบริหารวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหรือการดำเนินการที่เกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น วางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศศึกษา การแนะนำ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งด้านวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่น ๆ ที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ภายในสถานศึกษา การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. งานบริหารงบประมาณ ได้แก่ การจัดทำแผนงบประมาณ คำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งแล้วแต่กรณี การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง การอนุมัติค่าใช้จ่ายจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

การรายงานผลการเบิกจ่าย การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ การระดมทรัพยากรในการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา การวางแผนวัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาวัสดุ พัสดุ การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การเก็บรักษาและการจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานงบการเงิน การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน

3. งานบริหารงานบุคคล ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การจัดหาและบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินงานเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การลาทุกประเภท การประเมินผลในการปฏิบัติงาน การดำเนินงานทางวินัยและการลงโทษ การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การรายงานการดำเนินงานด้านระเบียบวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การออกจากราชการ การจัดระบบ การทำทะเบียนประวัติ การจัดทำบัญชีรายชื่อ ให้ความเห็นการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ การส่งเสริมมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ การส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต การพัฒนาคุณภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ได้กำหนดให้การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามตัวบทกฎหมายว่าด้วยงานนั้น

4. งานบริหารทั่วไป ได้แก่ การพัฒนาระบบและพัฒนาเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนงานบริหารการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนการจัดระบบ การพัฒนาการบริหารและการพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานด้านธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนนักเรียน การรับสมัครนักเรียน การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกของสถานศึกษา การประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทัศนศึกษา งานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานด้านการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุน และการประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น ๆ ที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น การรายงานผลด้านการปฏิบัติงาน การจัดระบบ การควบคุมภายในหน่วยงาน แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับการลงโทษนักเรียน

นันทสิริ โอสุริยวงศ์ (2556, น. 14-15) ได้นิยามไว้ว่า ภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ประกอบด้วยงาน 6 ด้าน ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานด้านบุคลากร งานด้านกิจการนักเรียน งานด้านธุรการ และการเงิน งานด้านอาคารสถานที่ และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน งานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของ

สถานศึกษาเอกชนเช่นเดียวกัน โดยจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นั่นคือ การจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและตามศักยภาพ อันได้แก่ ความสามารถ ค่านิยม ทักษะ คุณธรรม เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีในสังคม หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแรก

การบริหารงานสถานศึกษาปฐมวัย ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจในการบริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงและผู้บริหารต้องมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้เรื่องการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาการ ด้านห้องสมุด ด้านการนิเทศการเรียนการสอน และด้านการประชุมอบรมวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อรุณี ทองนพคุณ (2558, น. 26-40) ได้นิยามไว้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็นการพัฒนาหลักสูตรให้สนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำกับ ดูแล ติดตามผลและมีการนิเทศ เพื่อให้ครูได้ประเมินผลตามสภาพจริง มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย

การบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ จัดสรรงบประมาณได้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการตรวจสอบ ติดตามการใช้ทรัพยากร โดยประเมินผลคุณภาพการปฏิบัติงาน และวิเคราะห์ความมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษา ส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา จัดการเงินในและนอกงบประมาณให้มีระบบการทำบัญชีที่ดี จัดหา ควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน

การบริหารงานบุคคล มีขอบข่ายครอบคลุมงานเกี่ยวกับบริหารงานบุคคลตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จัดให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานของแต่ละงานกำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ และให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา การสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรทางการศึกษาตามความเหมาะสม การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนวางแผน จัดระบบงานธุรการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานทั่วไป มีขอบข่ายครอบคลุมงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้ทันสมัย มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา จัดการศึกษาตามความเหมาะสมของท้องถิ่นและศักยภาพของสถานศึกษา ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาทุกด้าน รวมทั้ง

ความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจ

ยงยุทธ ยะบุญจง และชูชีพ พุทธิประเสริฐ (2559, น. 21) ได้นิยามไว้ว่า สถานศึกษา มีขอบข่ายของงานอย่างน้อยตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ 4 ด้าน คือ 1. งานด้านวิชาการ 2. งานด้านบริหารงบประมาณ 3. งานด้านการบริหารงานบุคคล 4. งานด้านการบริหารงานทั่วไป ส่วนภาระงานต่าง ๆ เป็นไปตามกฎกระทรวงฯ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับแต่ละสถานศึกษาจะจัดกลุ่มบริหารงานตามบริบท จำนวนบุคลากร และความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ภาระหน้าที่ของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์

อุทัย ยิ่งยง (2560, น. 24) ได้นิยามไว้ว่า ขอบข่ายภารกิจของการบริหารการศึกษา เป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องกระทำภารกิจตามขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารงานด้านวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อช่วยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในที่สุด

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562, น. 27-28) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา และได้นิยามไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาปรับปรุงและพัฒนากิจการการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการรวบรวมข้อมูล กำกับ ดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งมากขึ้นในด้านวิชาการ

การบริหารงบประมาณ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี การจัดหารายได้ กองทุนสถานศึกษา การบริหารทรัพย์สิน การควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ เพื่อต้องการให้บุคลากรของสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานบุคคล หมายถึง ภารกิจอันสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา และเพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลมีความคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ครูได้รับการพัฒนาต่อเนื่อง มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญและกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารองค์กรให้บริการงานอื่น ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานคุณภาพ มุ่งส่งเสริมการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานภายใต้ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมจากบุคคล ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการไปได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

จากที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ภารกิจการบริหารงานในสถานศึกษา สามารถสรุปได้ว่าการบริหารงานด้านวิชาการ เป็นการบริหารงานกิจกรรมในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนา

การจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร การบริหารงบประมาณ เป็น การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเงิน เพื่อนำมาใช้จ่ายภายในสถานศึกษา โดยมีการจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่าย ตลอดจนการควบคุมการดำเนินงานด้านการเงินให้เป็นไปตามเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้ การบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่จำเป็นต้องปฏิบัติทั้งงานภายในและงานที่ติดต่อกับบุคคล หรือหน่วยงานภายนอก เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินกิจการไปได้ดีและมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตาม ระเบียบของราชการ ทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างคล่องตัวขึ้น

การบริหารงานในสถานศึกษาเอกชน

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน

โรงเรียน หรือ สถานศึกษาเอกชน ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 หมายความว่า สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในระบบหรือ โรงเรียนนอกระบบ ที่มีใช้เป็นสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ได้กำหนด ลักษณะของสถานศึกษาเอกชนไว้ในมาตรา 4 ดังนี้

1. โรงเรียนในระบบ หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน
2. โรงเรียนนอกระบบ หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยมีความยืดหยุ่นในการกำหนด จุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไข สำคัญของการสำเร็จการศึกษา และให้หมายความรวมถึงศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และสถาบัน ศึกษาปอเนาะ

มาตรา 8 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการสภา การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง และอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็น กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนสมาคมเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนสองคน กรรมการ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ได้รับคัดเลือกจากผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการ ศึกษาฝ่ายละหนึ่งคน กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิสี่คน ในจำนวนนั้นจะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการหนึ่งคน ให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเป็น กรรมการและเลขานุการ

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ในมาตรา 13 ให้ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. เสนอนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน การพัฒนาและสนับสนุนโรงเรียน ครู ผู้สอน และ บุคลากรทางการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
2. กำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

3. กำหนดมาตรฐานและแผนพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเอกชน
4. กำหนดมาตรการช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียน ครู ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตาม 1
5. ออกระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาเอกสารหลักฐานของโรงเรียน
6. เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
7. ออกระเบียบเกี่ยวกับการวินิจฉัยการร้องทุกข์และการคุ้มครองการทำงาน
8. ออกระเบียบเกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์ การรับอุทธรณ์ วิธีพิจารณาอุทธรณ์และกำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์
9. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
10. ปฏิบัติงานอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 กำหนดคณะกรรมการอำนวยการในการบริหารสถานศึกษาเอกชน ไว้ในมาตรา 4 ดังต่อไปนี้ โดย ตำแหน่ง ผู้รับใบอนุญาต หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ตำแหน่ง ผู้จัดการ หมายความว่า ผู้จัดการของโรงเรียนในระบบ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ หมายความว่า ผู้อำนวยการของโรงเรียนในระบบ และตำแหน่ง ครู หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในโรงเรียน

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ในมาตรา 31 ให้คณะกรรมการบริหารของโรงเรียนในระบบมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ออกระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงเรียนในระบบ
2. ให้ความเห็นชอบนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในระบบ
3. ให้คำแนะนำการบริหารและการจัดการโรงเรียนในระบบด้านบุคลากร แผนงาน งบประมาณ วิชาการ กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับชุมชน
4. กำกับดูแลให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในระบบ
5. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
6. ให้ความเห็นชอบการกู้ยืมเงินครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันเกินร้อยละยี่สิบห้าของมูลค่าของทรัพย์สินที่โรงเรียนในระบบมีอยู่ขณะนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารไม่ให้ความเห็นชอบการกู้ยืมเงิน คณะกรรมการต้องเสนอทางเลือกที่ปฏิบัติได้ให้แก่โรงเรียนในระบบด้วย เว้นแต่คณะกรรมการจะเห็นว่า การกู้ยืมเงินนั้นมิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของการดำเนินกิจการโรงเรียนในระบบ

7. ให้ความเห็นชอบการกำหนดค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนในระบบ

8. ให้ความเห็นขอรายงานประจำปี งบการเงินประจำปี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี
9. พิจารณาคำร้องทุกข์ของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน
10. ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มุ่งพัฒนาด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจและสังคม เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้มีพื้นฐานที่ดี อีกทั้งเป็นการสนองความต้องการ และความสนใจของเด็กโดยจัดให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะของเด็ก และมุ่งส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และปลูกฝังให้เด็กมีพื้นฐานที่ดี ทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรม

การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มศักยภาพ หลักสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เน้นการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดประสบการณ์บูรณาการผ่านการเล่น ไม่จัดเป็นรายวิชา จัดกิจกรรมหลากหลาย เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล ยึดเด็กเป็นศูนย์กลางความสำคัญ ให้เด็กเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ จุดหมายเพื่อให้เด็กมีร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพและสุขนิสัยที่ดี มีสุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ สนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

นักวิชาการได้กล่าวถึง ความหมาย ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543, น. 5) สรุปได้ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนา เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี (อายุ 5 ปี หมายถึง อายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน) บนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ พัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้งานของสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ร่วมกันด้วยความรัก ความเข้าใจ และความเอื้ออาทรของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพของชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

นันทสิริ โอสุริยวงศ์ (2556, น. 50-51) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง การจัดการการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าว มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากระดับอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวันนี้เป็นช่วงระดับอายุที่สำคัญในการวางรากฐานในเรื่องของบุคลิกภาพและการพัฒนาทางสมอง สติปัญญา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีความสำคัญต่อชุมชนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากภาวะครอบครัวในปัจจุบัน โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครมักจะเป็นครอบครัวเชิงเดี่ยว สภาพการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามลักษณะครอบครัวไทยโบราณ ซึ่งเป็นครอบครัวขยาย คือ มีเครือญาติอาศัยอยู่ร่วมกัน พบเห็นน้อย ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจของไทยที่บีบคั้นให้ผู้ปกครองในครอบครัวต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน เพื่อเพิ่มรายได้ ดังนั้น สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานบริการทารก หรือโรงเรียนอนุบาลเด็กจึงเป็นสถานที่สำคัญสำหรับการศึกษาระดับปฐมวัย

ปฐมวัย นักการศึกษา นักจิตวิทยา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญในวงการต่าง ๆ เห็นความสำคัญของการจัดการการศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้มากขึ้น จากการค้นคว้าและวิจัยพบว่าพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ของบุคคลล้วนมีรากฐานมาจากการพัฒนาในวัยเด็ก โดยเฉพาะในช่วง 5 ปีแรก เป็นระยะที่ร่างกายและสมองกำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว

และสรุปได้ว่า จากความสำคัญของการพัฒนาเด็กในวัย 0-6 ปี ดังกล่าว จึงนำไปสู่การจัดการศึกษาปฐมวัยในรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่การให้ความรู้แก่หญิงมีครรภ์ พ่อแม่ ในเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัย โภชนาการ การอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตลอดจนการจัดศูนย์เด็กประเภทต่าง ๆ ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนร่วมรับภาระในการจัดบริการให้กับเด็กในวัยนี้ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการให้บริการแตกต่างกันไปตามภารกิจหลักของหน่วยงาน

ลักษณะการจัดการศึกษา

แนวทางการจัดสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น กำหนดดังนี้

1. ระดับปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความแตกต่างในแต่ละบุคคล จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เมื่อจบหลักสูตรแล้วต้องการให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 12 ประการ (วรินธร สีทา, 2561, น. 24) การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งจะต่างไปจากการศึกษาระดับอื่นเพื่อมุ่งหวังให้เด็กได้รับการพัฒนารอบด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานในการที่จะก้าวเข้าสู่ระดับประถมศึกษา ซึ่งถือเป็นจุดสำคัญที่จะเป็นการวางรากฐาน มีการวางแผนและจัดโปรแกรมการศึกษาให้เหมาะสมและ มีความสอดคล้องกับธรรมชาติและเด็กมีพัฒนาการที่ดีต่อไป (เพ็ญศรี ไชยสลิ, 2559, น. 14)

2. ระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 การจัดการการเรียนรู้ต้องตอบสนองต่อความสนใจแก่ผู้เรียนโดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาการเรียนรู้ ทั้งนี้ในแต่ละคาบเวลานั้นไม่ควรใช้เวลานานเกินความสนใจจากผู้เรียน สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ให้ครบทุกกลุ่มสาระในลักษณะบูรณาการที่มีภาษาไทยและคณิตศาสตร์เป็นหลัก เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความสนุกสนาน ได้ปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ ทักษะพื้นฐาน การติดต่อสื่อสารในการคำนวณ การคิดวิเคราะห์ พัฒนาลักษณะนิสัยและสุนทรียภาพ และช่วงชั้นที่ 2) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 การจัดการการเรียนรู้มีลักษณะคล้ายกับช่วงชั้นที่ 1 แต่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตนมีความสนใจ มุ่งเน้นทักษะของการทำงานเป็นกลุ่ม การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โครงการ และการใช้หัวเรื่องในการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิด ค้นคว้า การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างสรรค์ผลงานแล้วนำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น (อุไรวรรณ ฉัตรสุมางค์, 2551, น. 30-31)

3. ระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 1) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่มีหลักการ ทฤษฎีที่ยาก ซับซ้อน อาจจัดแยกเฉพาะ และควรเน้นการจัดการเรียนรู้แบบโครงการมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิด ความเข้าใจ และรู้จักตนเองในด้านความสามารถ ความถนัด เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ สถานศึกษาจะต้องจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเรียน และช่วง

ชั้นที่ 2) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 การจัดการการเรียนรู้ เริ่มเน้นเข้าสู่เฉพาะทางมากขึ้น มุ่งเน้นความสามารถ ความคิดระดับสูง ความถนัด และความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในอาชีพ การศึกษาเฉพาะทาง ตลอดจน การศึกษาต่อ (อุไรวรรณ ฉัตรสุภาวงศ์, 2551, น. 30-31)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ หลาย ประการ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะช่วยนำพาให้เกิดผลสำเร็จ มี นักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้กล่าวถึงบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

จิราภา เพียรเจริญ (2556, น. 36) ได้นิยามไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทมากใน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นผู้ดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทาง การดำเนินงานในสถานศึกษา เพื่อเป็นไปตามจุดหมายของสถานศึกษา มีลักษณะของผู้นำแบบ ประชาธิปไตย จะให้ความสำคัญ ให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีของผู้ร่วมงาน ยอมรับและเปิดโอกาสให้ ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น ช่วยกันแก้ปัญหาและตัดสินใจ เป็นผู้มีความไว้วางใจ เป็นผู้มีความเชื่อมั่น เห็นคุณค่า ของตนเองและผู้ร่วมงาน ซื่อสัตย์ จริงใจ สามารถกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้เกิดความรักและความผูกพันใน โรงเรียน

นันท์สิริ โอสุริยวงศ์ (2556, น. 34) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานหรือการแสดงออกของผู้บริหารโรงเรียนต่อการปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น เอา ใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และบริหารงานทุกอย่างให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

ลาวัณย์ ปักโกทะสัง (2557, น. 20) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมในการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบของผู้บริหารที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นผู้นำและ ผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเรื่องการจัดการเรียนรู้ รวมทั้ง ประสานสัมพันธ์ระดมและจัดทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อรุณี ทองนพคุณ (2558, น. 17) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มุ่ง ส่งเสริมพัฒนา บริหารจัดการและดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มุ่งมั่นที่จะจัดการศึกษาที่สมบูรณ์แบบ โดยให้เกิดผลในทุกมิติกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ นำไปสู่ความเป็น สถานศึกษาที่สมบูรณ์

วุฒิไกร อ่อนอ้าย (2563, น. 22) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรม หน้าที่ทางบริหารจนเกิดเป็นประสิทธิผลที่ดีให้แก่องค์กร จัดการให้องค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และต่อเนืองบนพื้นฐานของการกำหนดบทบาทของตนในด้านการเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นคนที่มีวัฒนธรรมของ การใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิสัยทัศน์ กระบวนการต่าง ๆ บุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ของการเป็นผู้นำ และเสียสละ การสร้างศรัทธาซึ่งจะนำพาให้เกิดแรงจูงใจไปสู่จุดมุ่งหมายร่วมกันเป็นนักแก้ไขปัญหาคับด้วยความรอบคอบ ใช้ ความรู้ ประสบการณ์ ใช้ข้อมูลสารสนเทศ ประกอบการบริหารและมีโลกทัศน์ที่มุ่งส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เข้าใจในบทบาทหน้าที่ในการบริหาร

จากความหมาย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่นักวิชาการหลายท่าน ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นนั้นสรุปได้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายอย่างมีศาสตร์และศิลป์ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อจัดการการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ มีบทบาทที่หลากหลายในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะมีผลต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดและมีอิทธิพลต่อบรรยากาศในการผลักดันให้ผู้ได้บังคับบัญชา ความคิด มีจิตสำนึก มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายแห่งความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 แนวคิด หลักการ และกระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2.2.1 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญสำหรับการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานของการเรียนรู้ มีสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชน พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนมีความพยายามคัดสรรกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระของการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และพัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย

ความหมายของการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมาย “การจัดการเรียนรู้” ไว้ดังนี้

จิราภา เพียรเจริญ (2556, น. 25) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกด้านทักษะ กระบวนการใช้ความคิด การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ครูจัดทำกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผสมผสานความรู้ในด้านต่าง ๆ ปลูกฝังค่านิยมคุณธรรมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกสาขาวิชา

ปิยะมาศ วรรณแก้ว (2559, น. 14-18) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ครูผู้สอนดำเนินการเพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด หรือตามจุดประสงค์ของแต่ละรายวิชา ซึ่งการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชานั้น จะมีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 3 ประการ ดังนี้

- 1) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 3) การวัดและประเมินผล

ยุทธนา สาจวง (2559, น. 23) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นอันดับแรก เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตเหมาะสมกับความต้องการความสามารถ โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดวางแผนการจัดกิจกรรม และได้ปฏิบัติจริงจนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง

เพ็ญจันทร์ โรจนรัตน์ (2560, น. 37) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทักษะ กระบวนการคิด นำความรู้ที่ได้ไป

ประยุกต์ใช้ในการป้องกันพร้อมทั้งแก้ปัญหา รวมถึงการปลูกฝังเรื่องค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมอันดีงามและมีคุณลักษณะที่ดีตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

อังจิม่า คงโอ (2560, น. 9) ได้นิยามไว้ว่า “การจัดการเรียนรู้” หมายถึง กระบวนการ กิจกรรมที่ครูผู้สอนได้จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วุฒิไกร อ่อนอ้าย (2563, น. 10) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้และประยุกต์ใช้ความรู้ โดยครูผู้สอนใช้เทคนิคกระบวนการในการจัดสถานการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจต่อการเรียนรู้ได้ตรงกับสิ่งที่ตนเองมีความถนัด ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเต็มศักยภาพ

จากความหมาย “การจัดการเรียนรู้” ที่นักวิชาการได้กล่าวมาแล้วนั้น สามารถสรุปได้ว่า “การจัดการเรียนรู้” หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตเหมาะสมและความสามารถของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการคิดวางแผนการจัดกิจกรรม และได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ต่อตนเอง

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

“การจัดการเรียนรู้” เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักในการเรียน ตั้งใจเรียนเพื่อเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนเพื่อมุ่งสู่จุดหมายปลายทาง เพื่อความสำเร็จในชีวิตหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนรู้ที่ดีของครูผู้สอน หากครูผู้สอนรู้จักใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสม ย่อมเกิดผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้ (อังจิม่า คงโอ, 2560, น. 9-10)

1. มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและหรือกิจกรรมที่เรียนรู้
2. เกิดทักษะและหรือมีความชำนาญในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้
3. เกิดทัศนคติที่ดีในสิ่งที่เรียน
4. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันได้
5. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น

นักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความสำคัญของ “การจัดการเรียนรู้” ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 23) สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนคือผู้ที่มีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติอย่างเต็มศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม สำหรับผู้สอน ต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอัน

พึงประสงค์ สารการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนสื่อ แหล่งการเรียนรู้การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

ประกยนต์ เนาวบุตร (2555, น. 7) อ้างถึงใน อังจิมา คงโอ (2560, น. 10) ได้จำแนกความสำคัญของ “การจัดการเรียนรู้” ออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความสำคัญของ “การจัดการเรียนรู้” ที่มีต่อผู้เรียน

- 1.1 ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาอย่างถ่องแท้
- 1.2 ทำให้ผู้เรียนมีทักษะ มีความชำนาญตามบทเรียนเพิ่มขึ้น
- 1.3 ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน
- 1.4 ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 1.5 ทำให้ผู้เรียนใฝ่รู้ใฝ่ใจในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีก

2. ความสำคัญของ “การจัดการเรียนรู้” ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครู

2.1 ทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูในแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐาน มีขั้นตอนการดำเนินการแบบเดียวกัน

2.2 ทำให้ครูสามารถใช้ทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

2.3 ทำให้ครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถผนึกกำลังในการสร้างความร่วมมือการแบ่งปันองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้

2.4 ประหยัดเวลาและงบประมาณในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา เนื่องจากครูใช้ประโยชน์จากกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ หรือทรัพยากรอื่น ๆ ร่วมกันได้

ฉวีวรรณ สุวรรณ (2555, น. 5) ได้นิยามไว้ว่า ความสำคัญของ “การจัดการเรียนรู้” หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามลักษณะความสนใจ และความสามารถ-โดยการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านสติปัญญา (Cognitive) ทักษะ (Skill) และจิตใจ (Affective) ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ผู้สอนควรเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญในเรื่องที่สนใจและสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิต

เกรียงศักดิ์ สิ้นเปียง (2558, น. 27) ได้นิยามไว้ว่า ความสำคัญของ “การจัดการเรียนรู้” เป็น การจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมาย ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

อีกทั้งปลูกฝัง เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และพัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

อังจิม่า คงโอ (2560, น. 10) ได้นิยามไว้ว่า “การจัดการเรียนรู้” มีความสำคัญ คือ ผู้สอนจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา มีความชำนาญและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีความใฝ่รู้และใฝ่เรียน ทำให้ครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เกิดความร่วมมือ มีมาตรฐาน และมีขั้นตอนของการดำเนินการแบบเดียวกัน และสามารถใช้ทรัพยากรในการจัดการเรียนรู้อย่างคุ้มค่า

จากความหมายของ “ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้” ที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า “ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้” หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนได้จัดกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา รวมทั้งปลูกฝัง เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พร้อมทั้งพัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายจนเกิดความชำนาญและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน

นักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึง หลักการพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ 4 ประการ ดังนี้ (อังจิม่า คงโอ, 2560, น. 12-13)

1. หลักการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน อันได้แก่ การเตรียมตัวของผู้สอนในด้านความรู้ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ และด้านการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้
2. หลักการวางแผนและเตรียมการในการจัดการเรียนรู้ อันได้แก่ การเตรียมเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อ เตรียมแบบทดสอบและฝึกซ้อมในการสอน
3. หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ อาทิ เช่น หลักความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการสร้างความสนใจ และหลักการเสริมแรง
4. หลักการประเมินผลและการรายงานผล ซึ่งเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ การสร้างและการใช้เครื่องมือการประเมิน การตีความหมายและการรายงานผลการประเมิน

แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 9-21 อ้างถึงใน อังจิม่า คงโอ (2560, น. 13-14) ได้ให้หลักการของการจัดการเรียนรู้ โดยกล่าวว่า “การจัดการเรียนรู้” เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ มีสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายที่ดีสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการพัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนคือผู้ที่มีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา

ตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการความคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้ คือ แนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรจะต้องได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สารการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีการสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้อาจารย์และการวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

อังจิม่า คงโอ (2560, น. 14) ได้นิยามไว้ว่า หลักการในการจัดการเรียนรู้โดยครูผู้สอน จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ในด้านความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้โดยการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อ แบบทดสอบ และวิธีการประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ มีความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

วุฒิไกร อ่อนอ้าย (2563, น. 13-17) ได้นิยามไว้ว่า หลักการในการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

1. หลักการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความเคลื่อนไหวแสดงออก มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์จริง โดยครูผู้สอนมีหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เต็มตามศักยภาพ
2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิดเป็นการเรียนรู้ที่ได้จากประสบการณ์จริง ลงมือปฏิบัติจริง มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมมีความสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยจะคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และ
3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง รูปแบบในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยจัดให้ผู้เรียนได้ด้วยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ที่เน้นทักษะในด้านกระบวนการคิด ส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหา การแสดงบทบาทสมมติ การสอนแบบโครงงาน ซึ่งครูผู้สอนสามารถเลือกใช้วิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมกับความถนัด ความสนใจ ความสามารถ และความพร้อมของผู้เรียน โดยให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.2.2 การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

ความต้องการในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

ทศนา แชมมณี (2545, น. 14-15, อ้างถึงใน นันทสิริ โอสุริยวงศ์, 2556, น. 38) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้การสนับสนุนในด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ มีการจัดบรรยากาศภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูให้ได้ พัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และต้องส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับ ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล ให้ผู้เรียนได้พัฒนาได้เต็มความสามารถทั้งด้านความรู้ จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา และทักษะต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนกับครูผู้สอนมีบทบาทในฐานะผู้กระตุ้น ผู้เตรียมการ ผู้อำนวยการ ความสำเร็จ ผู้จัดสิ่งเร้า ให้คำปรึกษาและวางแผนกิจกรรมให้กับผู้เรียน

อุไรวรรณ ฉัตรสุภางค์ (2551, น. 42) ได้นิยามไว้ว่า ความต้องการในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ส่งเสริมการวางแผนจัดการเรียนรู้ 2) ส่งเสริมการบริหารหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 4) ส่งเสริมการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ 5) ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร 6) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

ทศนา แชมมณี (2535, น. 14-15) ได้นิยามไว้ว่า ความต้องการในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การสนับสนุนในด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ที่เพียงพอ จัดบรรยากาศ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนครูให้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และต้องส่งเสริมให้ ครูจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทั้งด้านความรู้ จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา และทักษะต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนกับครูผู้สอนมีบทบาทในฐานะผู้กระตุ้น ผู้เตรียมการ ผู้อำนวยการ ความสำเร็จ ผู้จัดสิ่งเร้า และเป็นผู้ให้คำปรึกษาและวางแผนกิจกรรมแก่ผู้เรียน

การจัดระบบการจัดการเรียนรู้

อุไรวรรณ ฉัตรสุภางค์ (2551, น. 43-44) ได้นิยามไว้ว่า การจัดระบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทร่วมกับครูผู้สอนในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน การกำหนดความ ต้องการจำเป็นต่าง ๆ อาทิ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อม งานงบประมาณรวมถึงการวางมาตรการผลักดันเพื่อให้งานหรือ โครงการสำเร็จ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางบรรลุวัตถุประสงค์ การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ

ทัศนีย์ วงศ์ยี่น (2555, น. 29) ได้นิยามไว้ว่า “การจัดระบบการจัดการเรียนรู้” หมายถึง การที่ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นนักวางแผน และกำหนดทิศทางของงานวิชาการ เป็นนักจัดรูปแบบองค์กร เป็น ผู้ประสานงานต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษามีเป้าหมาย และทิศทางการทำงานร่วมกัน และเข้าใจ หน้าที่ความรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ ได้โดย ไม่เกิดความขัดแย้ง

วุฒิไกร อ่อนอ้าย (2563, น. 35) ได้นิยามไว้ว่า การจัดระบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารโดยการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เป้าหมายการเรียนรู้ มีการจัดทำโครงการและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเน้นผู้เรียนประสบความสำเร็จ และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยให้ครูมีเป้าหมายและทิศทางต่อการทำงานร่วมกัน เข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อให้ทุกอย่างบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของความสำคัญของการจัดระบบการจัดการเรียนรู้ ที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ สามารถสรุปได้ว่า การจัดระบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทร่วมกับครูผู้สอนในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน กำหนดความต้องการความจำเป็นต่างๆ เช่น การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน รวมถึงสิ่งสนับสนุน สำหรับการเรียนการสอนทุกด้าน การจัดแผนงานโครงการ กิจกรรม และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นหลักสำคัญให้ประสบความสำเร็จ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ตระหนักและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

การวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นงานสำคัญของครูผู้สอน การจัดการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จด้วยดีหรือไม่มากนักเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญประการหนึ่ง ถ้าครูผู้สอนมีการวางแผนการสอนที่ดีก็เท่ากับบรรลุจุดหมายปลายทางไปแล้วครึ่งหนึ่ง การวางแผนการจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญหลายประการ

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545, น. 409, อ้างถึงใน ยุทธนา สาจวง, 2559, น. 18) ได้นิยามไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้นั้นมีความสำคัญในการที่จะช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่า ในแต่ละสัปดาห์หรือแต่ละชั่วโมง ครูผู้สอนจะสอนรายวิชาใด ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ครอบคลุมเรื่องราวอะไรบ้าง การสำรวจสภาพปัญหาต่างๆ ที่จะช่วยให้ครูผู้สอนเกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สามารถประเมินผลของผู้เรียนได้ ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ได้ตามเป้าหมาย

ถวัลย์ มาสจรัส (2546, น. 58, อ้างถึงใน ยุทธนา สาจวง, 2559, น. 18-19) ได้นิยามไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญ ดังนี้

1. ส่วนของผู้สอน

1.1 เกิดความตื่นตัวในการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เอกสาร ตำรา และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนการสอน หรือการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 เกิดแนวคิดใหม่ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของการจัดทำแผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทุกยุคสมัย

1.3 มีการวางแผนการสอนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ

1.4 มีความมั่นใจในการสอน

1.5 สอนได้ครบถ้วนและเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร

1.6 มีข้อมูลสำหรับปรับปรุงแผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ บันทึกหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1.7 ผู้สอนแทนสามารถดำเนินการสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง
- 1.8 เป็นหลักฐานแสดงการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารและเกี่ยวข้อง
- 1.9 เป็นเอกสารหลักฐานทางวิชาการ

2. ส่วนของผู้เรียน

2.1 ได้เรียนรู้จากครูผู้สอนที่มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีมาตรฐาน

2.2 ได้เรียนรู้เต็มศักยภาพจากครูและตนเอง

2.3 ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญช่วยให้ครูผู้สอนได้วางแผนการสอนล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เกิดความมั่นใจในการสอนและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียน

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

สมนึก ภักดิ์ทิพย์ (2546, น. 5, อ้างถึงใน ยุทธนา สาจวง, 2559, น. 19) ได้นิยามไว้ว่า ลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องมีขั้นตอนดังนี้

1. เนื้อหาต้องเขียนเป็นรายคาบหรือรายชั่วโมงตารางสอนโดยเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ให้อยู่ในโครงการสอนและเขียนเฉพาะเนื้อหาสาระสำคัญพอสังเขป ไม่ควรบันทึกแผนการสอนอย่างละเอียดมาก ๆ เพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

2. ความคิดรวบยอด (Concept) หรือหลักการสำคัญ ต้องเขียนให้ตรงกับเนื้อหาที่จะสอน ส่วนนี้ถือว่าเป็นหัวใจของเรื่อง ครูต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนจนสามารถเขียนความคิดรวบยอดได้อย่างมีคุณภาพ

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต้องเขียนให้สอดคล้องกลมกลืนกับความคิดรวบยอด มิใช่เขียนตามอำเภอใจ มิใช่เขียนสอดคล้องเฉพาะเนื้อหาที่จะสอนเท่านั้น เพราะจะได้เฉพาะพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ ความจำสมองหรือการพัฒนาของนักเรียนจะไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

4. กิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

5. สื่อที่ใช้ควรเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหา สื่อดังกล่าวต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในหลักการได้ง่าย

6. วัดผลโดยคำนึงถึงเนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและช่วงที่ทำการวัดผล (ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน) เพื่อตรวจสอบว่าการสอนของครูผู้สอนบรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

รุจิรี ภูสาระ (2545, น. 159, อ้างถึงใน ยุทธนา สาจวง, 2559, น. 19-20) ได้นิยามไว้ว่า แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี จะต้องสามารถตอบคำถามต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. จะให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันถึงประสงค์อะไรบ้าง

2. จะเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้าง จึงจะให้นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์

3. ครูต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรมตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลางจนถึงนักเรียนเป็นผู้จัดทำเอง

4. จะใช้สื่อ อุปกรณ์อะไรบ้าง จึงจะช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ จะรู้ได้อย่างไรว่าเกิดคุณสมบัติที่คาดหวังได้

สรุปได้ว่า ลักษณะของแผนการสอนที่ดีต้องมีกระบวนการที่ชัดเจนทำให้เกิดคุณสมบัติที่ดีแก่ผู้เรียน นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545, น. 411, อ้างถึงใน ยุทธนา สาจวง, 2559, น. 20-21) ได้นิยามไว้ว่าการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. เลือกรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วมาพิจารณาจัดทำเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป ตั้งชื่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของแผนนั้น ๆ

2. กำหนดจำนวนเวลา ระบุระดับชั้นและช่วงชั้นของหลักสูตรให้ชัดเจน

3. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องและครอบคลุมกับผลการเรียนที่คาดหวังไว้เป็นรายปีหรือรายภาคตามที่กำหนดไว้ แล้วลงมือเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา

4. เลือกวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์ไว้แล้ว โดยนำเฉพาะจุดประสงค์การเรียนรู้ หัวข้อเรื่อง สาระการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ปลายภาคตามธรรมชาติวิชานั้นของแผนนั้น ๆ

5. วิเคราะห์รายละเอียดของสาระการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระที่จำเป็นต้องสอนให้ผู้เรียนรู้เข้าใจและเป็นมวลเนื้อหาที่สำคัญหรือจำเป็นต่อการเรียนรู้ที่เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

6. กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา

7. เลือกกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและสภาพของผู้เรียน

8. เลือกสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็น สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผน เช่น รูปภาพ บัตรคำ วีดิทัศน์ เป็นต้น

9. กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงการบูรณาการเทคนิควิธีการสอนตามธรรมชาติวิชา ตามลำดับจุดประสงค์นำทาง และควรคำนึงถึงการบูรณาการ เทคนิควิธีการสอน กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สอดคล้องกัน เพื่อเชื่อมโยงเข้าไว้ในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

10. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผล โดยระบุเครื่องมือและวิธีการประเมินผลการเรียนทั้งที่เกิดขึ้นระหว่างเรียน ตามลำดับจุดประสงค์นำทางและที่เกิดขึ้นภายหลังการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามหลักสูตร

2.2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมุ่งปลูกฝังในด้านปัญญา พัฒนาการความคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้วยังมุ่งเรื่อง

การพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ไขปัญหาและข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

การเรียนรู้ในเรื่องสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีที่หลากหลาย ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียนแบบต่อเนื่อง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการ การจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิด กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหา และกระบวนการต่าง ๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม มีการบูรณาการ เป็นการกำหนดเป้าหมายของการเรียนร่วมกัน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระฯ มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Management) มีความหมายว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจ และความสามารถ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระจากศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน เพื่อให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถนำความรู้ ทักษะและเจตคติไปสร้างงาน แก้ไขปัญหาและใช้ชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง

มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ดังนี้

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542, น. 45, อ้างถึงใน บุญล้ำ ธรรมสินธุ์, 2548, น. 23) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การนำศาสตร์ต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน มาผสมผสานเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจึงเป็นการนำความรู้สาขาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันมาผสมผสานกัน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้และเกิดประโยชน์สูงสุด การจัดการเรียนรู้แบบองค์รวมจะต้องเน้นองค์รวมของเนื้อหา มากกว่าองค์ความรู้ในแต่ละรายวิชาและเน้นที่การเสริมสร้างองค์ความรู้มากกว่าให้เนื้อหาโดยครูผู้สอน

บุญล้ำ ธรรมสินธุ์ (2548, น. 24) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่หวังว่าผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดในองค์ความรู้อย่างแท้จริง โดยการผสมผสานเนื้อหาองค์ความรู้ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมารวมไว้เป็นเรื่องๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยไม่ยึดติดตามกลุ่มสาระต่าง ๆ

พรทิพย์ หนูทอง (2551, น. 40-41) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ความเข้าใจ ทักษะในศาสตร์วิชาต่าง ๆ มากกว่าหนึ่งวิชาขึ้นไปรวมกันภายใต้เรื่องราว โครงการ หรือกิจกรรมแบบเดียวกัน เพื่อแก้ไขปัญหา การแสวงหาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีผู้ศึกษาและให้ความหมาย ของคำว่าบูรณาการไว้หลายความหมาย สามารถจัดกลุ่มได้เป็น 3 ประการ คือ 1) บูรณาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงหัวเรื่อง เนื้อหาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

ผสมผสานเข้าด้วยกัน 2) บูรณาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่ เชื่อมโยงวิชาหนึ่งเข้ากับวิชาอื่นในการสอน และ 3) บูรณาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่รวบรวมเนื้อหาวิชาวิชาที่แตกต่างมาไว้ด้วยกัน และนำมาจัดกิจกรรมโครงการเดียวกัน

กมลลักษณ์ นามวงศ์ (2562, น. 30) ได้นิยามไว้ว่า “การเรียนรู้แบบบูรณาการ” หมายถึง การเชื่อมโยงวิชาหนึ่งเข้ากับวิชาอื่น ๆ ในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ที่หลากหลาย และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

จากความหมายของ “การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ” ที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า “การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ” เป็นการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยการผสมผสานหลักสูตรความรู้มากมายในสาขาวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และผสมผสานในเรื่องกระบวนการสอน กระบวนการเรียนรู้ ปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมอันดีงาม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางสติปัญญา การบูรณาการทางการสอนจะฝึกให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ไปผสมผสานกันฝึกให้รู้จักใช้เหตุผลและนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญ เขตการศึกษา 9 (2542, น. 1, อ้างถึงใน บุญล้ำ ธรรมสินธุ์, 2548, น. 21-22) ได้นิยามไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาแบบ Progressivism ของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) กล่าวคือ การศึกษาคือชีวิต คนต้องศึกษาตลอดชีวิต เนื่องจากความรู้มากมายมหาศาลให้ค้นหา เน้นผู้เรียนเป็นหลัก มีการจัดการเรียนรู้โดยการแก้ปัญหา ส่งเสริมร่วมมือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างเสริมการอยู่ร่วมกันในวิถีประชาธิปไตย และเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ในด้าน Cognitive ที่ใช้ Constructivism Approach ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของ ออซูเบล (David Paul Ausubel) และการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ในด้าน Cognitive ที่ใช้ Constructivism Approach หลักสำคัญของ Constructivism คือ ผู้เรียนต้องสร้างความรู้เอง ครูผู้สอนเป็นผู้ช่วยโดยจัดหาข้อมูลข่าวสารที่มีความหมายให้แก่ผู้เรียน หรือให้โอกาสผู้เรียนในการค้นพบด้วยตนเองและเป็นผู้ลงมือกระทำ

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของเดวิด ออซูเบล (David P. Ausubel) เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ที่มีความเข้าใจและความหมายของการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมที่อยู่ในสมองของผู้เรียน

3. ทฤษฎีการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) คือ การนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญ เพราะวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การเตรียมผู้เรียนให้สามารถนำสิ่งที่ผู้เรียนรู้ไปใช้ในอนาคตทั้งในด้านประกอบอาชีพ และการแก้ปัญหาต่าง ๆ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1. การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นเรื่องของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงสัมพันธ์กันภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน เป็นกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียน

สามารถเชื่อมโยงแนวคิด ทักษะ ความคิดรวบยอดเนื้อหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันมีใช้กันอย่างมากในการจัดกิจกรรมการสอนภาษา รวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรู้หนังสือ การอ่านออกเขียนได้ การบูรณาการนี้ เป็นกระบวนการพัฒนาความคิดจากการเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่าง การดู การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้ในลักษณะเช่นนี้ จะมีผลทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ที่จะนำไปสู่ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรือโลกรอบตัวได้

2. การบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือ การบูรณาการแบบสหวิทยาการ คือ การรวมศาสตร์ต่าง ๆ ภายใต้หัวข้อเรื่องเดียวกัน เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ที่ครอบคลุมโดยใช้ทักษะความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์หรือองค์ความรู้ต่าง ๆ มากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ขึ้นไปเพื่อแก้ปัญหา หรือแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการในการปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมแบบบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะนำความรู้และประสบการณ์พื้นฐานเดิมของตนมาใช้ร่วมกันสำหรับการสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงความรู้ใหม่ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ และรู้ถึงการที่จะต้องปรับเปลี่ยนแนวคิด ความรู้เดิมต่าง ๆ ไปสู่ความรู้หรือแนวคิด การเชื่อมโยงความรู้และทักษะในแต่ละวิชาต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง ไม่ใช่แค่เพียงผิวเผินและมีลักษณะใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้น

โดยสามารถจัดเป็นรูปแบบของการบูรณาการ (Models of Integration) ได้ 4 รูปแบบ คือ (รัตนา บุญญาเสวต, 2556, น. 104-105)

1. การบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion) การเรียนรู้แบบนี้ครูจะนำเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ มาสอดแทรกในรายวิชาของตนเอง เป็นการวางแผนการสอนและทำการสอนโดยครูเพียงคนเดียว มีข้อดี คือ 1) ครูคนเดียวบริหารจัดการทั้งเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้และเวลาที่ใช้โดยสะดวก และ 2) ไม่มีผลกระทบกับครูผู้อื่นและการจัดตารางสอน ส่วนข้อจำกัด คือ 1) ครูคนเดียวอาจไม่มีความชำนาญในเนื้อหาวิชาบางเรื่อง 2) เนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดอาจซ้ำซ้อนกับของวิชาอื่น และ 3) ผู้เรียนจะมีภาระงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้

2. การบูรณาการแบบขนาน (Parallel) การเรียนรู้แบบนี้ ครูตั้งแต่สองคนขึ้นไปต่างคนต่างสอนวิชาของตนเอง แล้วมาวางแผน ในการตัดสินใจร่วมกันว่า จะจัดแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมุ่งสอนในหัวเรื่อง (Theme) ความคิดรวบยอด (Concept) และปัญหา (Problem) เดียวกันในส่วนหนึ่ง มีข้อดี คือ 1) ครูผู้สอนแต่ละคนยังคงบริหารจัดการทั้งเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้เวลาโดยสะดวก 2) ไม่มีผลกระทบกับครูผู้อื่นและการจัดตารางสอน และ 3) เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนรู้ลดการซ้ำซ้อนลง ช่วยให้เกิดการ ทำงานร่วมกัน ส่วน ข้อจำกัด คือ 1) ครูยังคงต้องรับภาระเนื้อหาวิชาที่ไม่ชำนาญ และ 2) ผู้เรียนยังมีภาระงานมากเพราะทุกรายวิชาจะต้องมอบหมายงานให้

3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ (Multidisciplinary) การเรียนรู้แบบนี้คล้ายกับแบบคู่ขนาน ครูตั้งแต่สองคนขึ้นไป ต่างคนต่างสอนวิชาของตน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองเป็นส่วนใหญ่ มาวางแผนการสอนร่วมกันในการให้งานหรือโครงการที่มีหัวเรื่อง แนวคิดหรือความคิดรวบยอดและปัญหา

เดียวกัน มีข้อดี คือ 1) สนับสนุนการทำงานร่วมกันของทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม 2) ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน และ 3) ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง ส่วนข้อจำกัด คือ มีผลกระทบต่อบริหารจัดการการสอนและการจัดแผนการเรียน

4. การบูรณาการแบบข้ามวิชา หรือสอนเป็นคณะ (Transdisciplinary) การเรียนรู้แบบนี้ ผู้สอนในแต่ละรายวิชาต่าง ๆ จะมาร่วมกันสอนเป็นคณะร่วมกันวางแผน กำหนดหัวเรื่อง ความคิดรวบยอดและปัญหาเดียวกัน มีข้อดี คือ 1) สนับสนุนการทำงานร่วมกันของทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม 2) ผู้สอนทุกคนและผู้เรียนมีเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน และ 3) ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้กับงานอาชีพจริง ส่วนข้อจำกัด คือ 1) มีผลกระทบต่อบริหารจัดการการสอนและการจัดแผนการเรียน และ 2) ผู้สอนต้องควบคุมการเรียนให้ทันตามกำหนด

เหตุผลของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

กมล สุดประเสริฐ (2540, น. 6) ได้กล่าวถึงเหตุผลในการสอนแบบบูรณาการ ไว้ดังนี้

1. สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตจริง มิได้จำกัดว่าจะเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาใด สาขาวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น การเกิดอุทกภัย ซึ่งเป็นเหตุการณ์เดียว แต่ก่อให้เกิดผลกระทบหลายอย่าง เช่น บ้านเรือนไร่นาเสียหาย ธุรกิจหยุดชะงัก โรงเรียนและสถานทำงานต่าง ๆ ต้องหยุดทำงาน ก่อให้เกิด ความเดือดร้อนหลายประการ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ เราจำเป็นต้องใช้ความรู้และทักษะที่ได้จากหลายๆ สาขาวิชาร่วมกันแก้ปัญหา การเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในลักษณะเชื่อมโยงกันจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึง ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของวิชาต่าง ๆ เหล่านี้กับชีวิตจริง

2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อการจัดการเรียนรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ ไม่จำเป็นว่าความคิดรวบยอดในวิชาอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นคณิตศาสตร์ ภาษา หรือสังคมศึกษา เนื้อหาและกระบวนการที่เรียนในวิชาหนึ่งอาจช่วยให้ผู้เรียนเกิดมีความเข้าใจในวิชาอื่นดีขึ้นได้

3. การสอนที่สัมพันธ์เชื่อมโยงความคิดรวบยอดจากหลายๆ สาขาวิชาที่เข้าด้วยกันมีประโยชน์หลายอย่างที่สำคัญที่สุด คือ ช่วยเกิดการถ่ายโอนความรู้ การจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริงได้ แต่ในทางกลับกันก็จะสามารถเชื่อมโยงเรื่องของชีวิตจริงภายนอกห้องเรียนเข้ากับสิ่งที่เรียนได้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ตนเรียนมีประโยชน์หรือนำไปใช้จริงได้

4. หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีประโยชน์ในการขจัดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาต่าง ๆ ในหลักสูตร ในปัจจุบันเราประสบปัญหาในเรื่องที่ความรู้และข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีเรื่องจำเป็นต้องเรียนรู้เพิ่มขึ้นจำนวนมากมาย การเพิ่มขึ้นอย่างมากมายและรวดเร็วของความรู้และข้อมูลต่าง ๆ นี้ ทำให้การเรียนแบบสัมพันธ์วิชาที่มีความสำคัญมากกว่าที่ต่างวิชาต่างเพิ่มเนื้อหาเข้าไปในหลักสูตรของตน

5. การเรียนการสอนบูรณาการสามารถตอบสนองในเรื่องความสามารถของผู้เรียนซึ่งมีหลายด้าน เช่น ภาษา คณิตศาสตร์ การมองเห็นที่ ความคล่องแคล่วของร่างกาย และความเคลื่อนไหวดนตรี สังคมหรือมนุษย์สัมพันธ์ และความรู้ความเข้าใจตนเอง ซึ่งรวมเรียกว่า “พหุปัญญา” และสนองต่อความสามารถที่จะแสดงออกและตอบสนองทางอารมณ์

6. กระบวนการเรียนการสอนที่ใช้ในหลักสูตรแบบบูรณาการสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้โดยผู้เรียน (Constructivism)

ประโยชน์ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีประโยชน์อย่างมาก ช่วยสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่พึงประสงค์ มีความรู้คู่คุณธรรม มีนักวิชาการหลายท่านได้สรุปลักษณะสำคัญไว้ ดังนี้

อรทัย มุกดา (2542, น. 20, อ้างถึงใน สุนทรี สุวรรณภูมิ, 2549, น. 26) ได้นิยามไว้ว่า ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีดังนี้ คือ ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้เข้ากับชีวิตจริงได้ เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงจำเป็นจะต้องใช้ความรู้ และใช้ทักษะจากหลายสาขาวิชาาร่วมกันแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดจากศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ เหล่านี้กับชีวิตจริง ช่วยขจัดความซ้ำซ้อนของการสอนตามเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร เป็นการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเป็นธรรมชาติสอดคล้องกับชีวิตจริง ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความคิด ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะต่าง ๆ หลาย ๆ ด้านในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องในการดำเนินชีวิตจริง

ทรรชนี สมศิริ (2556, น. 18) ได้นิยามไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะเป็นแนวทางที่ทำให้ครูได้ทำงานร่วมกันและช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ และนำความคิดรวบยอดเนื้อหา กระบวนการในวิชาหนึ่งให้มีความเข้าใจในอีกวิชาหนึ่งได้ เกิดการเชื่อมโยงของการเรียนรู้ (Transfer of Learning) หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะตอบสนองความสามารถหลากหลายด้านของผู้เรียน ซึ่งรวมเรียกว่า “พหุปัญญา” (Multiple Intelligence) และสนองต่อความสามารถที่จะแสดงออกและตอบสนองทางอารมณ์ (Emotional Intelligence)

กมลลักษณ์ นามวงศ์ (2562, น. 34) ได้นิยามไว้ว่า ทำให้เกิดการเชื่อมโยงของการเรียนรู้ (Transfer of Learning) ความรู้ที่เรียนไปแล้ว จะถูกนำมาสานสัมพันธ์กับความรู้ที่จะเรียนใหม่ ๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วขึ้น ช่วยจัดเนื้อหาวิชาความรู้ให้อยู่ในลักษณะเหมือนชีวิตจริง คือ การผสมผสานและสัมพันธ์เป็นความรู้ที่อยู่ในลักษณะหรือรูปแบบที่เอื้อต่อการนำไปใช้กับชีวิตจริง ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสภาพและปัญหาสังคมได้ดีกว่า การกระทำหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในสังคม เป็นผลรวมมาจากหลายสาเหตุ การที่จะเข้าใจเรื่องราวของปัญหาใดๆ และสามารถแก้ปัญหา นั้น ๆ ได้ ควรพิจารณาสาเหตุและที่มาของปัญหาอย่างกว้างๆ ใช้ความรู้จากหลาย ๆ วิชามาสัมพันธ์กันเพื่อสร้างความเข้าใจใหม่ ๆ ขึ้น ช่วยในการสอนและการทำให้การศึกษามีคุณค่ามากขึ้น แทนที่จะเป็นขบวนการถ่ายทอดความรู้หรือสาระแต่เพียงอย่างเดียว กลับช่วยให้สามารถเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็น ให้เกิดความคิดรวบยอดที่กระจ่างถูกต้อง และสามารถปลูกฝังค่านิยมที่ปรารถนาได้อีกด้วย ทำให้เกิดบูรณาการขึ้น การบูรณาการความรู้ทำให้จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเปลี่ยนไป จากให้ผู้เรียนได้รับความรู้ เปลี่ยนเป็นให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าและนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการผ่านการเล่น เป็นการบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและทักษะกระบวนการผ่านการจัดกิจกรรม 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและการให้จังหวะ กิจกรรมการเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ตรง เรียนรู้จากการลงมือทำ เกิดความรู้ มีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม และเกิดการพัฒนาทางด้านสังคม ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา มีกระบวนการคิด มีความเป็นไทย รักสิ่งแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญสำหรับการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสามารถกำหนดแนวทางการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการการเรียนรู้ ดังนี้ (อังจิมา คงโอ, 2560, น. 25-27)

กรมวิชาการและคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ในคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543, น. 76) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการทำหน้าที่ในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ นำโรงเรียนไปสู่องค์กรสำหรับการเรียนรู้และสังคมแห่งปัญญา มีบทบาท ดังนี้

1. ปรับเปลี่ยนแนวคิดต่อการบริหารจัดการเพื่อการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้
2. กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในเรื่องการพัฒนาสถานศึกษาไว้ในธรรมนูญโรงเรียน มีแผนยุทธศาสตร์สำหรับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา
3. ปรับปรุงการบริหารและการจัดการให้เอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอน มีเสรีในการคิด พัฒนารูปแบบในการเรียนรู้ ทำการวิจัยชั้นเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำงานเป็นทีม ผนึกกำลังระหว่างกลุ่มวิชา เพื่อพัฒนาผลการเรียนให้ได้มาตรฐานหลักสูตร
4. พัฒนาสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด สามารถใช้โลกเป็นห้องเรียน
5. จัดให้มีกรณีศึกษาภายใน ช่วยเหลือครูผู้สอนในด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543, น. 85-86) กล่าวว่า แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมและอยู่อย่างมีความสุข
3. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้เข้าใจในแนวทางพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษาได้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ตามความต้องการท้องถิ่น
  5. ระดมทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชน พร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร
  6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาทำการพัฒนาหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
  7. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของสถานศึกษาใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
  8. เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงให้บุคลากรในสถานศึกษา ให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร
  9. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา ทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย พร้อมนำผลการวัดและประเมินมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ
  10. จัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษา ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น ประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
  11. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้เพื่อบริการเครือข่ายและชุมชน
- ประยงค์ เนาวบุตร (2555, น. 39-46) อ้างถึงใน อัจจิมา คงโอ (2560, น. 27-31) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 6 ประการด้วยกัน คือ
1. บทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายสำหรับการจัดการเรียนรู้ วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรถ่ายทอดและชี้แจงครูทุกคนให้เข้าใจตรงกัน คือ
    - 1.1 จัดการเรียนรู้โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนเป็นผู้ที่มีความสามารถจะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ
    - 1.2 จัดสาระการเรียนรู้โดยเน้นสาระความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม
    - 1.3 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
    - 1.4 ฝึกกระบวนการคิด ทักษะ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
    - 1.5 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.6 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานในสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างเป็นสัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

1.7 จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ในการวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและวิทยาการประเภทต่าง ๆ

1.8 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา มีการประสานความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาการเรียนตามศักยภาพ

1.9 จัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการความก้าวหน้าของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

1.10 จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยสาระของหลักสูตรที่เป็นแบบวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม

1.11 ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ส่วนปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ อีกทั้งยังหาวิธีการสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

1.12 พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา

1.13 พัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้เรียน เพื่อให้ได้ความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. บทบาทในการพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณลักษณะที่ดีในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณลักษณะในการเป็นครูที่ดีหรือครูที่มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ คือ

2.1 รู้และเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างดี

2.1 มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 สื่อสารให้ผู้เรียนตระหนักว่า เขาจะต้องเรียนรู้อะไร และเรียนไปเพื่ออะไร

2.4 ใช้สื่อการเรียนรู้อะไรและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนไปอย่างรวดเร็วและชัดเจน

2.5 รู้ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสามารถแก้ไขสิ่งที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้องได้

2.6 ให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.7 ให้ข้อมูลสะท้อนกลับที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน

2.8 บูรณาการเนื้อหาสาระในสิ่งที่เรียนรู้กับวิชาอื่น

2.9 รับผิดชอบต่อผลลัพธ์สำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. บทบาทในการพัฒนาครูผู้สอนให้เป็นครูมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาครูให้สามารถทำหน้าที่ให้เป็นครูมืออาชีพ ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน และด้านการพัฒนาวิชาชีพหรือความเป็นครู ดังนี้

3.1 ส่งเสริมกิจกรรมในการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของครู เช่น จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านพัฒนาทักษะการสอน จัดตั้งคลินิกเพื่อความเป็นเลิศทางการเรียนการสอน จัดให้มีกิจกรรมการนิเทศแบบ ภัทยามมิตร หรือแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เป็นต้น

3.2 ส่งเสริมการเข้าร่วมกับครูเพื่อสร้างความเป็นชุมชนแห่งวิชาชีพ ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน และพร้อมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนเข้าเป็นสมาชิกของกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

3.3 ส่งเสริมและกระตุ้นการใช้สติปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้ครูผู้สอนหมั่นตรวจสอบวิธีทำงานที่เคยใช้อยู่เป็นประจำนั้นด้วยตนเองหรือกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อหาจุดเด่นและหรือจุดด้อย และหาวิธีทำงานเดิมนั้นด้วยวิธีการใหม่ที่มีทางเลือกหลาย ๆ วิธี สนับสนุนให้มีการทดลองทางเลือกดังกล่าว โดยไม่ต้องกลัวว่าจะไม่สำเร็จ

3.4 ให้การสนับสนุนครูผู้สอนเป็นรายบุคคล เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนรู้ บางอย่างอาจทำให้ครูผู้สอนบางคนต่อต้าน บางคนอาจเกิดความท้อแท้ และหมดกำลังใจเพราะรู้สึกว่ายากเกินไป ในภาวะจำยอม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรคอยเอาใจใส่ดูแลและให้กำลังใจครูอย่างใกล้ชิด

4. บทบาทในการพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ดังนี้

4.1 จัดให้มีศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการศึกษาและค้นคว้า การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

4.2 จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน เสริมความรู้ให้ครูผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

4.3 เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย มีคุณภาพ และมีความเหมาะสม สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4.4 ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างมีระบบ

4.5 ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. บทบาทในการบริหารสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ คือ

5.1 วิเคราะห์ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ของครู

5.2 วางแผนในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ของครูให้เพียงพอและครบถ้วน

5.3 จัดระเบียบการใช้ การให้บริหารและการบำรุงรักษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนและครูสามารถใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า ทั้งถึง และเสมอภาค

5.4 พัฒนาครูผู้สอน ผู้เรียน และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกอย่างถูกต้อง

5.5 กำกับ ติดตาม ดูแลให้คำปรึกษาแนะนำในการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและเป็นไปตามปฏิทินการใช้งาน

5.6 ประเมินผลการใช้ ปรับปรุง และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์สูงสุด สำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ของครู

6. บทบาทในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมและการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน โดยภาพรวม คือ

6.1 กำหนดให้มีแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมเสริมการจัดการเรียนรู้ในระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระดับชั้นเรียน โดยการมีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

6.2 ชี้แจง ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักแก่ครูผู้สอน บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นคุณค่าและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

6.3 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

6.4 สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

6.5 กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา วัตถุประสงค์และประเมินผล การสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม

6.6 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

อังจิมา คงโอ (2560, น. 32) ได้นิยามไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยการเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดสื่อแหล่งเรียนรู้ การนิเทศภายใน การวัดผลและประเมินผล เพื่อให้การพัฒนางานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด

จากที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ แล้วยัง สามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการส่งเสริม

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูให้มีการพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดสื่อ แหล่งเรียนรู้ การนิเทศภายใน การวัดและประเมินผล เพื่อให้การพัฒนางานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2.2.4 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย

แนวทางการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กำหนดให้จัดการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 40) คำว่า "บูรณาการ" จึงเป็นคำที่คุ้นเคยสำหรับครู แต่อาจเกิดความเข้าใจที่สับสนว่าการบูรณาการเป็นการนำองค์ความรู้ต่าง ๆ มากองรวมกันโดยรวมเอาไว้ด้วยกันอย่างไม่สามารถแยกแยะอะไรได้ และอ้างว่าให้เด็กทำกิจกรรมทั้ง ๆ ที่ครูก็ไม่ชัดเจนว่าผสมผสานอะไรไว้ด้วยกัน

การบูรณาการถือว่าเป็นแนวทางหนึ่งของการสอน รวมทั้งเป็นปรัชญาในการสอนที่นำเนื้อหาความรู้จากหลายวิชามาสัมพันธ์ที่จุดเดียวกัน (Focus) หรือหัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน (วลัย พานิช, 2546, น. 44) ทั้งนี้ วรรณาท รักษกุลไทย (2548, น. 6-8) ได้สรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่นำความรู้ ความคิดรวบยอด ทักษะ และประสบการณ์สำคัญทั้งหมดที่ผู้เรียนจะได้รับในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มาเชื่อมโยงผสมผสานเข้าด้วยกันอย่างมีความหมาย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ซึ่งเป็นการขจัดความซ้ำซ้อน ความไม่สัมพันธ์ และความไม่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะในระดับปฐมวัยศึกษา ซึ่งเน้นการพัฒนาโดยองค์รวม

เมื่อพิจารณาความหมายของการบูรณาการจะเห็นได้ว่าความรู้ ความคิด และประสบการณ์สำคัญต่าง ๆ นั้นต่างมีความสัมพันธ์กัน และหน่วยย่อยที่สัมพันธ์กันเหล่านี้เกิดการผสมผสานหลอมรวมจนเกิดเอกลักษณ์ใหม่ที่มีความเป็นหนึ่งเดียว

การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 6) การจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ครูจึงควรศึกษาก่อนว่าทักษะ สาระการเรียนรู้ หรือประสบการณ์สำคัญใดที่จะจัดให้กับเด็ก แล้วจึงวางแผนการจัดกิจกรรมต่อไป

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ยึดตามกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมบูรณาการที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา

อย่างไรก็ตาม ครูควรตระหนักถึงหลักสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ กล่าวคือ ความสอดคล้องเชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสาระการเรียนรู้และทักษะต่าง ๆ การที่เด็กได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมที่หลากหลายช่วยให้เกิดการตกผลึกทางความคิด และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ความรู้ที่ได้ไม่ลบลื่นหายไปโดยง่าย การนำสาระการเรียนรู้และทักษะต่าง ๆ ที่ต้องการให้เด็กฝึกฝนมาเชื่อมโยงไว้ในการสอน

การใช้แหล่งเรียนรู้รอบตัว สื่อมีความหลากหลายมีความเพียงพอกับความต้องการของเด็ก และการจัดกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับกลุ่มเด็กและสภาพแวดล้อม โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่เด็กมากที่สุด

2.2.5 การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลกที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) และการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback & Development) ซึ่งในแต่ละด้านมีความหมายดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)

การวางแผนเป็นขั้นตอนหนึ่งในการกระบวนการบริหารที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะเป็นการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ทั้งนี้ มีนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้กล่าวถึงการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไว้ดังนี้

อุไรวรรณ ฉัตรสุภาวงศ์ (2551, น. 43-44) ได้นิยามไว้ว่า การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทร่วมกับครูในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา การกำหนดความต้องการจำเป็นต่าง ๆ อาทิ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสิ่งสนับสนุนเรื่องการจัดการเรียนรู้ทุกด้าน การจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อม เรื่องงบประมาณ รวมถึงการวางมาตรการผลักดันเพื่อให้งานหรือโครงการสำเร็จเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางบรรลุวัตถุประสงค์ และการประชาสัมพันธ์เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักรู้ และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์สำหรับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จิราภา เพียรเจริญ (2556, น. 52) ได้นิยามไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการเรียนรู้ของครู เพราะการบริหารสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติการกิจในด้านการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายนั้น ผู้บริหารจะต้องมีแบบแผน วิธีการ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานให้เป็นระบบ เพราะถ้ามีระบบการบริหารงานที่ดีก็จะส่งผลให้งานที่รับผิดชอบบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างราบรื่น

นันท์สิรี โอสุริยวงศ์ (2556, น. 39-40, 48) ได้นิยามไว้ว่า การวางแผนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทร่วมกับครูผู้สอนในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา การกำหนดความต้องการจำเป็นต่าง ๆ อาทิ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สิ่งสนับสนุนสำหรับการเรียนการสอนทุกด้าน การจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อม และงบประมาณ รวมถึงการวางมาตรการผลักดันเพื่อให้งานหรือโครงการสำเร็จเพื่อให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางบรรลุวัตถุประสงค์ และการประชาสัมพันธ์เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักรู้และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีการส่งเสริมการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้สวยงามและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตั้งแต่ร่วมในการวางแผน ร่วมในการดำเนินงาน ร่วมในการตัดสินใจและร่วมรับในผลที่เกิดขึ้น ร่วมมือประสานงานกับสถานประกอบการต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปรากฏและชาวบ้าน ให้ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เชื่อมโยงความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างชุมชนกับสถานศึกษาให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม อาทิ เชิญมาเป็นวิทยากรแต่งตั้งกรรมการดำเนินการ นำเอกสาร สิ่งพิมพ์ของชุมชนเผยแพร่ในสถานศึกษา เชิญผู้ปกครองร่วมงานนิทรรศการและรับประกาศนียบัตร จัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง เชิญเข้าร่วมเป็นกรรมการสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีความพร้อม ทั้งด้านความสามารถและกำลังทรัพย์เข้ามาสนับสนุนมาพัฒนาสถานศึกษาตามศักยภาพ

กฤษฎณรงค์ สุภาพ (2559, น. 42) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านการวางแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึงว่า พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมและประสานงานให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ จัดทำโครงการและกิจกรรมในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการวางแผนงานด้านงบประมาณ วัสดุและอุปกรณ์ การผลิตสื่อนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้

นภาพร ตัมปาน (2560, น. 30) ได้นิยามไว้ว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครู มีไว้เพื่อวางแผนจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน โดยประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับนั้นจะต้องสามารถพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สังคม ปัญญา และจิตใจ อีกทั้งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้และความสามารถที่นำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

จากที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทร่วมกับครูผู้สอนในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา การกำหนดความต้องการจำเป็นต่าง ๆ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนทุกด้าน การจัดทำแผนงาน งาน โครงการ กิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อม ด้านงบประมาณ รวมถึงการวางแผนการผลักดัน เพื่อให้แผนงาน งาน หรือโครงการสำเร็จ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบรรลุวัตถุประสงค์ และการประชาสัมพันธ์เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ รวมถึงการจัดให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ ไว้ดังนี้

กฤษฎณรงค์ สุภาพ (2559, น. 47) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการกระตุ้นและเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้รูปแบบและกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นมิตร โดยการให้กำลังใจ และกระตุ้นความสนใจแก่ผู้เรียน สร้างระเบียบวินัยในห้องเรียน ส่งเสริมให้ครูตกแต่งห้องเรียนให้มีสีสันสวยงามน่าจับตามอง มีมุมหนังสือ มุมสื่อ อุปกรณ์ จัดระบบการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ ให้ห้องเรียนมีแสงสว่างและอุณหภูมิที่เหมาะสม จัดให้มีสนามกีฬา สนามเด็กเล่น สถานที่พักผ่อน และห้องสมุด ตลอดจนมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างเพียงพอ

นภาพร ต้มปาน (2560, น. 31) ได้นิยามไว้ว่า การจัดกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ศึกษาและค้นคว้า ได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เป็นสาระความรู้ด้วยตนเอง อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning Man) ครูผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้มากกว่าสอนตัวความรู้ สอนให้คิดมากกว่าสอนให้ท่องจำ สอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าเน้นเนื้อหาวิชา

จากที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) หมายถึง กระบวนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีการบูรณาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพสถานศึกษาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามความสามารถเฉพาะบุคคล ส่งเสริมให้ทำการวิจัยในชั้นเรียน การจัดหาสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ส่งเสริมการนิเทศการติดตามการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม

3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)

กฤษฎณรงค์ สุภาพ (2559, น. 42) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในนั้น ผู้บริหารจะต้องร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อย่างเช่น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะครูทั้งภายในภายนอกสถานศึกษา ช่วยกันให้คำแนะนำปรึกษาการถ่ายทอดความรู้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แก่ครู โดยเริ่มต้นตั้งแต่การปฐมนิเทศก่อนการปฏิบัติงาน การให้คำแนะนำและคำปรึกษา การสาธิตการสอน การสอนแนะ รวมทั้งจะต้องมีการประเมินผลสำหรับการจัดการเรียนรู้ การเยี่ยมชั้นเรียน รวมทั้ง การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูในการปฏิบัติการสอนเหล่านี้ เป็นต้น

ยุทธนา สาจวง (2559, น. 46) ได้นิยามไว้ว่า การนิเทศการจัดการเรียนรู้ เป็นการจัดให้มีคณะทำงานนิเทศการจัดการเรียนรู้ การกำหนดแผนงาน/โครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครู การจัดอบรมให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายในการให้ความร่วมมือด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การจัดประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง พัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้

เพ็ญจันทร์ โรจนรัตน์ (2560, น. 35) ได้นิยามไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทคือ เป็นผู้นิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานต่าง ๆ ดังนี้ 1) ดำเนินการนิเทศและสร้างความตระหนักรู้ให้แก่

ครูผู้สอน เพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทครูผู้สอนให้มาเป็นผู้วางแผนการเรียนรู้ เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และผู้จัดการเรียนรู้ 2) วางแผนการนิเทศร่วมกับครูผู้สอน 3) จัดให้มีกิจกรรมนิเทศเพื่อพัฒนาครูผู้สอนตามต้องการและสมัครใจ 4) วางแผน กำกับ ติดตาม และสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ และ 5) ดำเนินการ กำกับ ติดตาม อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

นภาพร ตัมปาน (2560, น. 34) ได้นิยามไว้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาต้องมีระเบียบแบบแผนและเป็นระบบ มีความเป็นวิทยาศาสตร์ และเป็นการดำเนินการอย่างสร้างสรรค์ ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ มีความเป็นประชาธิปไตย ยืดหยุ่นได้เหมาะสมกับสถานการณ์ในการปฏิบัติภายใต้ความร่วมมือของบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษาทุกคน

จากที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Supervision and Monitoring) หมายถึง การติดตามการดำเนินงานตามกระบวนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นจริง สามารถสรุปผลการประเมิน นำไปปรับปรุงแก้ไข พัฒนาได้จริง การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการและการจัดการการเรียนรู้ มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติและนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศภายในอย่างชัดเจน มีการจัดอบรมและส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)

มีนักวิชาการได้กล่าวถึง การสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไว้ดังนี้

เพ็ญจันทร์ โรจนรัตน์ภรณ์ (2560, น. 18,35) ได้นิยามไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทั้งทางด้านวิชาการ เช่น การจัดสื่อต่าง ๆ มีตำรา เทคโนโลยี ช่วยในเรื่องการเรียนการสอนและอุปกรณ์การส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนให้บริการและการจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ดังนี้ 1) จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมและจำเป็นพร้อมต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ 2) จัดหาแหล่งเรียนรู้ แหล่งวิทยากร ปราชญ์ท้องถิ่น และชุมชน 3) จัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และ 4) ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ จากภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายของการเรียนรู้

จากที่นักวิชาการได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า การสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Support and Facilitation) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมแรง ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือกระบวนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีการบูรณาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง สนับสนุนให้ครูมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และอำนวยความสะดวกสำหรับการจัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อการเรียนรู้ สามารถพัฒนาต่อยอดการจัดกิจกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้เรียน

5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ว่า การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไว้ดังนี้

นันทสิทธิ์ โอสถียวงศ์ (2556, น. 42) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามสภาพจริงโดยการใช้วิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ และการเข้าร่วมกิจกรรม การใช้แฟ้มสะสมผลงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกับครูในการประเมินการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้ และนำผลการประเมินที่ได้นำมาปรับปรุงการเรียนการสอน

กฤษณรงค์ สุภาพ (2559, น. 46) ได้นิยามไว้ว่า ผู้บริหารต้องดำเนินการร่วมกับคณะครู และบุคลากรภายในสถานศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนงาน การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน และจะต้องประเมินตามสภาพจริง สิ่งที่สำคัญที่ต้องคำนึงถึงก็คือ ต้องประเมินจากการที่ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การแสดงความรู้ของผู้เรียนจากการตอบคำถาม หรือการสัมภาษณ์

ยุทธนา สาจวง (2559, น. 37) ได้นิยามไว้ว่า การวัดและประเมินผล เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบวัดและประเมินผล จัดประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามระเบียบ การจัดอบรมครูให้สร้างเครื่องมือและใช้ในการวัดและประเมินผลของการเรียนรู้ ให้ครูได้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลของการเรียนรู้ตามสภาพจริง การกำกับ ติดตาม วิธีการที่ครูใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และแจ้งผลการเรียนรู้กับผู้ปกครอง การจัดให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่จะปรับปรุงการวัดและประเมินผล และนำผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

อุทัย ยิ่งยง (2560, น. 58) ได้นิยามไว้ว่า การวัดและประเมินผล คือ กระบวนการตรวจสอบการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด ใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจผลการเรียน

เพ็ญจันทร์ โรจนรัตน์ (2560, น. 18) ได้นิยามไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินผล โดยส่งเสริมการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อรองรับการประเมินภายนอก โดยมีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและครบวงจร

นภาพร ต้มปาน (2560, น. 34) ได้นิยามไว้ว่า หลักการดำเนินการวัดและประเมินการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวม ตรวจสอบตีความผลการเรียนรู้ และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปปรับปรุงและพัฒนาในการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจผลการเรียน สถานศึกษาต้อง

มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ และให้ผลการประเมินที่ตรงตามความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถรองรับการประเมินภายในและการประเมินภายนอกตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้

จากที่นักวิชาการได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอย่างหลากหลาย ครูผู้สอนได้เกิดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรม การใช้แฟ้มสะสมงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ โดยนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมให้มีกระบวนการวัดและประเมินผลการจัดเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ตามแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล

6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback & Development)

มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึง การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา ไว้ดังนี้

นันทสิริ โอสุริยวงศ์ (2556, น. 46) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร ได้แก่ การปรับกระบวนการที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างเจตคติที่ดี วิเคราะห์ความต้องการ การพัฒนาความรู้ การเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิควิธีการ การให้คำแนะนำปรึกษา ส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาเป็นหมู่คณะ การเผยแพร่ผลงาน และการสร้างขวัญและกำลังใจ

กฤษณรงค์ สุภาพ (2559, น. 47) ได้นิยามไว้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการพัฒนา คือ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเจตคติของครูผู้สอน และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นหลักสำคัญด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและใช้ผลการวิจัยไปปรับปรุงและแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

เพ็ญจันทร์ โรจนรัตน์ (2560, น. 29) ได้นิยามไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาโดยส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้บริหารอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย

นภาพร ตัมปาน (2560, น. 35) ได้นิยามไว้ว่า เป้าหมายสำคัญหลังจากการประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน โดยนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับ การปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้อะไรและพัฒนาการของผู้เรียนและนำผลไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากที่นักวิชาการได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา หมายถึง การนำผลการวัดและประเมินผลมาวิเคราะห์ให้ถี่ถ้วน รอบคอบ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา ปรับปรุง

และพัฒนาให้ดีที่สุด มีการดำเนินงาน เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถใช้วิธีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้อย่างถูกต้องและมีความเหมาะสม และสามารถดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีพัฒนาการสูง เรียนด้วยอย่างมีความสุข และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.3 บริบทของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

2.3.1 นโยบายของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

นโยบายของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก มีนโยบายด้านการจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติเป็นการจัดการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีความรัก ความผูกพันในสถาบันหลักของชาติยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติและพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณธรรมอัตลักษณ์ มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อครอบครัวและชุมชน สังคมและประเทศชาติ ชื่อสัตย์สุจริต โอบอ้อมอารี มีวินัย และรักษาศีลธรรม

สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลกซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญของโรงเรียน จำนวน 17 โรงเรียน ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน เด็กทุกคนต้องได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านอย่างมีคุณภาพและมีศักยภาพ ตามวัย และต่อเนื่อง ทั้งด้านสุขภาพ อนามัย เศรษฐกิจ สังคม จริยศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์ รวมทั้งการคิดริเริ่ม โดยปราศจากการกระทำด้วยความรุนแรงในทุกรูปแบบ และกระบวนการทั้งหมดนี้ เด็กต้องเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยความสุข โดยการปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอาศัยหลักศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ การมีส่วนร่วม และการเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องกับเด็ก เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ การพัฒนาเด็กดังกล่าว ต้องจัดให้เป็นระบบและมีการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยบูรณาการชัดเจนระหว่างหน่วยงานราชการ และที่ไม่ใช่ราชการ ระหว่างวิชาชีพที่สัมพันธ์กับการพัฒนาผู้เรียน และระหว่างระดับต่าง ๆ ของการบริหารราชการแผ่นดินจากระดับประเทศ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมถึงรัฐ และทุกภาคส่วนต้องร่วมกันระดมทรัพยากรให้เพียงพอในการพัฒนาแก่ผู้เรียน

2.3.2 ข้อมูลสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

ข้อมูลสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก มี 17 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนเซนต์นิโกลาส
2. โรงเรียนญาณนเรศวรพัฒนาพิทยาคม
3. โรงเรียนธีรธาดา พิษณุโลก
4. โรงเรียนธีรบัณฑูร
5. โรงเรียนผดุงราษฎร์
6. โรงเรียนเพชรโสภณ พิษณุโลก
7. โรงเรียนโรจนวิทย์มาลาเปียง
8. โรงเรียนศึกษาวิทย์

9. โรงเรียนอนุบาลปาริมา พิษณุโลก
10. โรงเรียนอนุบาลจันทราพระกิตติคุณ
11. โรงเรียนอนุบาลเซนต์พอล
12. โรงเรียนอนุบาลประชาราษฎร์
13. โรงเรียนอนุบาลโรจนวิทย์
14. โรงเรียนอนุบาลโรจนวิทย์ป้อมเพชร
15. โรงเรียนอนุบาลวังจันทน์
16. โรงเรียนอิมพีเรียลพิษณุโลก สองภาษา
17. โรงเรียนเอ.เจ. เนินมะปราง

สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสถานศึกษาที่มีมาตรฐานตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ. ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาครั้งที่สาม (พ.ศ. 2554–2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และให้ปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 37 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานซึ่งหมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา 2) กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ ซึ่งหมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิตดังปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมถึง ความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่น ที่สะท้อนผลเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด และ 3) กลุ่มตัวบ่งชี้ มาตรการส่งเสริม หมายถึงว่า ตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางในการพัฒนา และมาตรฐานการศึกษา 4 มาตรฐาน ได้แก่ 1. มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษา 2. มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา 3. มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4. มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนคุณภาพเป็นเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนให้มีศักยภาพและมีความพร้อมในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้มีคุณภาพ เป็นต้นแบบและเป็นแบบอย่างของโรงเรียนอื่นที่เป็นรูปธรรม และท้าทายความสามารถของผู้บริหาร ความสำเร็จของการมีโรงเรียนคุณภาพจะช่วยลดและขจัดปัญหาวิกฤตทางการศึกษา เช่น คุณภาพสถานศึกษาที่แตกต่างกัน คุณภาพผู้เรียนที่มีมาตรฐานไม่เท่าเทียมกัน ผู้เรียนขาดกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต และความเหลื่อมล้ำในการเข้ารับบริการทางการศึกษา ดังนั้น จึงเป็นความมุ่งมั่นของกระทรวงศึกษาธิการในอันที่จะให้โรงเรียนคุณภาพดำเนินการได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ นับเป็นมิติใหม่แห่งการพัฒนาการศึกษา ให้มีคุณภาพและมีความเสมอภาคทางการศึกษาที่เกิดขึ้นตั้งแต่รากหญ้าของการจัดการศึกษาโดยลดความแตกต่างของการจัดการศึกษา หากพิจารณาถึงสิ่งที่ท้าทายต่อการบริหารการศึกษา จากสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จะพบว่า มีสิ่งที่ท้าทายหลายประการด้วยกัน เช่น ในเชิงเป้าหมาย จะต้องมุ่งสนองความต้องการที่หลากหลายทั้งในระดับสากล ระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่น ระดับสถานศึกษา และระดับเอกัตบุคคล ในเชิงการบริหารจัดการ

การบริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงสิ่งที่กำหนดมาจากส่วนกลาง เช่น นโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลาง ควบคู่กับสิ่งที่กำหนดจากพื้นฐานของโรงเรียนด้วย จากบทวิเคราะห์ลักษณะองค์การในเชิงทฤษฎีและลักษณะการบริหารการศึกษาไทยในทัศนะของนักวิชาการ และจากสิ่งที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 อาจกล่าวได้คือ องค์การทางการศึกษาและระบบการบริหารการศึกษาของไทยได้มีทิศทางของการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับที่ได้มีการอธิบายไว้ในเชิงทฤษฎี คือ จากทัศนะดั้งเดิม สู่ทัศนะใหม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า ได้มีการนำทฤษฎีทัศนะสมัยใหม่มาใช้ในการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาองค์การทางการศึกษาการบริหารการศึกษาของไทย การจัดการคุณภาพโดยรวม นับว่ามีความสำคัญสำหรับการปฏิรูปการศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานก่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานสูง ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง นักเรียนมีเจตคติในทางบวก ครูมีการปรับปรุงยุทธศาสตร์ในการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูง และสร้างกิจกรรมอย่างหลากหลาย และที่สำคัญทำให้โรงเรียนมีมาตรฐานในการดำเนินงานเป็นอย่างดี

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

นันทสิริ โอสุริยวงศ์ (2556, น. 90-92) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย จังหวัดปทุมธานี ผลวิจัยสรุปได้ว่า ด้านการส่งเสริมการวางแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า บริหารสถานศึกษาปฐมวัยมีการวางแผนสำหรับการส่งเสริมการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีการประชุมวางแผนงาน ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาผู้เรียน ด้วยการสร้างแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ออกมาให้เป็นแบบเฉพาะของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้เรียนรู้เต็มศักยภาพ ด้านการส่งเสริมการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดบรรยากาศในสถานศึกษาเพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา อาคารสถานที่สะอาด ปลอดภัย มีมุมพักผ่อนและมุมเสริมประสบการณ์ในห้องเรียน ตามการจัดห้องเรียนของเด็กปฐมวัย ด้านการส่งเสริมการประเมินผล ในการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างหลากหลาย เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านการส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรอย่างหลากหลาย เริ่มจากการประชุมหาความต้องการของครูและสถานศึกษาในการพัฒนาครูและบุคลากรที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นการเพิ่มศักยภาพแก่ครูผู้สอน ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน จะพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนตั้งแต่แรกเริ่มของการเปิดภาคการศึกษาโดยมีการประชุมคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาซึ่งมีทั้งผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง โดยจะมีการสอบถามความคิดเห็นในการร่วมกันพัฒนาผู้เรียนเสนอผลงาน กิจกรรมที่สถานศึกษามีการดำเนินการอยู่แล้ว ว่าได้ผล

เป็นอย่างไร ควรเพิ่มเติมหรือปรับปรุงเรื่องใดบ้างและอยากให้สถานศึกษาเสริมเรื่องใดให้เหมาะสมกับผู้เรียน และชุมชน ตลอดจนการจัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะแจ้งให้ผู้ปกครองและชุมชนในการเข้าร่วมโครงการและกิจกรรมทุกครั้งด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น แจ้งทาง เว็บไซต์ (Website) สถานศึกษาจดหมายเชิญ ติดป้ายประกาศหน้าโรงเรียน เป็นต้น

กฤษณรงค์ สุภาพ (2559, น. 97-98) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลวิจัยสรุปได้ว่า ในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติตามบทบาทอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามลำดับ คือ การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากร การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ การบริหารหลักสูตร และการจัดสรรทรัพยากร ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่แตกต่างกัน

เพ็ญจันทร์ โรจน์รัตนารณ์ (2560, น. 115-116) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลวิจัยสรุปได้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับ คือ การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู การส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน การส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการส่งเสริมพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู ด้านการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (1) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (2) ด้านการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ (4) ด้านการส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับ

โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกับโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อังจิม่า คงโอ (2560, น. 59-62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง 3. ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับการจัดการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน 4. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

วุฒิไกร อ่อนอ้าย (2563, น. 77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการและแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิษณุโลก ผลวิจัยสรุปได้ว่า ความต้องการในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมของด้านการจัดระบบการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ ด้านการสนับสนุนการใช้สื่อ วัสดุและเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผลของการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ทั้ง 6 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการจัดระบบการจัดการเรียนรู้ ลำดับที่ 2 คือ ด้านการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ ลำดับที่ 3 คือ ด้านการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ลำดับที่ 4 คือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ลำดับที่ 5 คือ ด้านการสนับสนุนการใช้สื่อ วัสดุและเทคโนโลยี และลำดับที่ 6 คือ ด้านการวัดประเมินผลของการเรียนรู้

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บินดา (Binda, 1989, p. 1494, อ้างอิงใน อังจิม่า คงโอ, 2560, น. 38) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากับกระบวนการส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ผู้บริหารเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรให้สนองความต้องการของผู้เรียน ดังนั้น จึงได้ทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ในการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ ทบทวนหลักสูตรเก่า เลื่อนขั้นตัวเองและคณะ จัดสรรวัสดุการสอนให้ให้ตัวอย่างการสอนที่ดี ขยายโครงสร้างทางการบริหารและส่งเสริมการเป็นผู้นำ ผู้บริหารตระหนักถึงสิ่งที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย คือ กลุ่มสมาชิก หรือผู้รับคำปรึกษา การปรับปรุงหลักสูตรระยะแรกตามนโยบายส่วนกลาง ส่วนประกอบทางเนื้อหาและภาพที่เห็นได้ชัดเกี่ยวกับหลักสูตร

มาเรียน (Marion, 1991, อ้างอิงใน นันท์สิริ ใสสุริยวงศ์, 2556, น. 90-92) ได้ทำวิจัยเรื่อง การกำหนดนโยบายการศึกษาและการบริหารโรงเรียนรัฐบาลระดับปฐมวัยศึกษา ในรัฐแคนซัส ผลการวิจัย

สรุปได้ว่า โรงเรียนปฐมวัยศึกษาในรัฐแคนซัส จำนวน 303 โรงเรียน มีการจัดการศึกษาและบริหารการศึกษา โดยดำเนินการตามนโยบายของรัฐในด้านการทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูเด็ก ขนาดโรงเรียนกับจำนวนนักเรียน ค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดู ความรู้ความสามารถของผู้ดูแลเด็ก การให้บริการด้านการศึกษาแก่ชุมชน และมีการนำผลการประเมินและการปฏิบัติงานไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยของรัฐ

แอทโจเนน (Atjonen, 1994, p. 329, อ้างถึงใน อัจจิมา คงโอ, 2560, น. 38) ได้ศึกษาเรื่องหลักสูตรท้องถิ่น เครื่องมือการบริหารพัฒนาครูในระบบโรงเรียน ประสบการณ์และความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษา โดยประเมินจากผู้บริหาร พบว่า โรงเรียนรับภาระเรื่องหลักสูตรมากเกินไป โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรล่าช้า ผลกระทบที่สำคัญ คือ ครูผู้เชี่ยวชาญในการสอนไม่สามารถออกแบบหลักสูตรได้ และปัญหาหลักที่พบ คือ ยังขาดแหล่งออกแบบหลักสูตร

วิลเลียม (William, 1994, p. 24-25, อ้างถึงใน อัจจิมา คงโอ, 2560, น. 38) ได้ทำการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การใช้การนิเทศภายในโรงเรียน และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียนโดยศึกษาจากครู ผู้บริหารและประธานสหภาพครูในเขตโรงเรียน K-12 ในเมืองขนาดใหญ่ของรัฐแคลิฟอร์เนียได้ รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสำรวจประมาณค่าจากผู้บริหารโรงเรียน 159 คน และครู 195 คน จาก 11 โรงเรียน ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูขาดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกันในเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียน ครูผู้สอนมีความเห็นว่า ผู้บริหารไม่ค่อยมีการสังเกตการณ์และเยี่ยมชมห้องเรียนอยู่เป็นประจำ ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญและรับผิดชอบต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมากกว่าการจัดการด้านอื่น ๆ และผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ควรลดนวัตกรรมในการนิเทศภายในที่ซับซ้อนลง ควรมีการยืดหยุ่นและพัฒนากลยุทธ์ในการนิเทศภายในเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรโรงเรียน

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งได้นำเสนอมาตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริม สนับสนุน เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) และด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 3) เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา และ 4) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามการเก็บข้อมูลการวิจัย ดังนี้

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 17 โรงเรียน ปีการศึกษา 2564 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 33 คน และครูผู้สอน 555 คน รวมทั้งสิ้น 588 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก, 2564)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 17 โรงเรียน ปีการศึกษา 2564 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 14 คน และครูผู้สอน 506 คน รวมทั้งสิ้น 520 คน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling: SRS) จากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัด พิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 17 โรงเรียน ปีการศึกษา 2564

ชื่อสถานศึกษา		สถานภาพตำแหน่ง	
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน
1	โรงเรียนเซนต์นิโกลาส	1	84
2	โรงเรียนญาณนเรศวร์พัฒนาพิทยาคม	3	21
3	โรงเรียนธีรธาดา พิษณุโลก	1	19
4	โรงเรียนธีรบัญชา	1	11
5	โรงเรียนผดุงราษฎร์	3	99
6	โรงเรียนเพชรโสภณ พิษณุโลก	2	5
7	โรงเรียนโรจนวิทย์มาลาเปียง	2	76
8	โรงเรียนศึกษาวิทย์	1	8
9	โรงเรียนอนุบาลปาริมา พิษณุโลก	2	24
10	โรงเรียนอนุบาลจันทราพระกิตติคุณ	2	8
11	โรงเรียนอนุบาลเซนต์พอล	1	13
12	โรงเรียนอนุบาลประชาราษฎร์	3	31
13	โรงเรียนอนุบาลโรจนวิทย์	2	98
14	โรงเรียนอนุบาลโรจนวิทย์ป้อมเพชร	2	11
15	โรงเรียนอนุบาลวังจันทน์	2	6
16	โรงเรียนอิมพีเรียลพิษณุโลก สองภาษา	4	16
17	โรงเรียน เอ.เจ. เนินมะปราง	1	25
รวม		33	555

ที่มา: ข้อมูลจำนวนครูสถานศึกษาเอกชน ประจำปีการศึกษา 2564 สังกัด สำนักงานสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดพิษณุโลก (2564)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตาม แนวความคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีกระบวนการ ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพิจารณาภายใต้กรอบแนวความคิดทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

แบบสอบถาม (Questionnaire)

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทราบแนวทางและขอบเขตในการออกแบบสอบถาม ลักษณะรูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ และนำข้อมูลที่ได้มาจัดเป็นประเภท (Category) ใช้การวิเคราะห์สรุปเนื้อหาและการจัดกลุ่มข้อมูล

3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) สถานภาพตำแหน่ง 2) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ 3) ลักษณะการจัดการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) และการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development) แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Five's Rating Scale) (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541, หน้า 77-82) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก เป็นคำถามปลายเปิด (Opened Form)

4. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของท่านอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำไปหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของข้อคำถาม (IOC: Index of Item Objective Congruence) นำค่า IOC ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

+1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามข้อนั้นมีเนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์การวิจัย

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าคำถามข้อนั้นมีเนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์การวิจัย

-1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์การวิจัย

3.2.2 แบบเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ครอบคลุมทุกประเด็นตามวัตถุประสงค์และตัวแปรของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหา ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test (Independent-Samples t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ค่า F-test หรือ One-Way ANOVA) และการสังเคราะห์เนื้อหา

3.2.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

3.2.3.1 นำเครื่องมือการวิจัยที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนอต่อท่านอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของข้อคำถาม และความถูกต้องของภาษาที่ใช้

3.2.3.2 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของท่านอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ที่มีคุณสมบัติทางด้านวิชาการ เช่น การศึกษาวุฒิปริญญาเอก ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการ ฯลฯ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยกำหนดคะแนนตามเกณฑ์ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.99 เลือกข้อคำถามที่มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 พร้อมทั้งปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ใช้สูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552, น. 242)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
	ΣR	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2.3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย เขตรอบนอกของกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ท่าน แล้วนำผลมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Reliability Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มากกว่า 0.7 ถือได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจากการวิเคราะห์ผลทางสถิติ ในภาพรวม ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.987 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) ผลวิเคราะห์ทางสถิติได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.930 ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) ผลวิเคราะห์ทางสถิติได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.913 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) ผลวิเคราะห์ทางสถิติได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.935 ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) ผลวิเคราะห์ทางสถิติได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.947 ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) ผลวิเคราะห์ทางสถิติได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.963 และด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development) ผลวิเคราะห์ทางสถิติได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.975 ซึ่งเป็นค่าที่สามารถยอมรับได้ สามารถนำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้

3.2.3.4 จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นแล้ว เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 3.2 สรุปขั้นตอนการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้
1. เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก 2. ครูผู้สอน	เชิงปริมาณ โดยการใช้ แบบสอบถาม	แบบสอบถาม	ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก 2. ครูผู้สอน	เชิงปริมาณ โดยการใช้ แบบสอบถาม	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบค่า t-test (Independent-Samples t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ค่า F-test หรือ One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) หรือ LSD (Least Significant Difference)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์การวิจัย	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้
3. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก 2. ครูผู้สอน	เชิงปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถาม	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบค่า t-test (Independent-Samples t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ค่า F-test หรือ One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) หรือ LSD (Least Significant Difference)
4. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก	1. ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก 2. ครูผู้สอน	เชิงปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถาม	แบบสอบถาม	การสังเคราะห์เนื้อหา

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามแก่ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 588 ชุด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง ดูความเรียบร้อย จากนั้นนำมาจัดระเบียบข้อมูลเพื่อเตรียมการสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 บันทึกข้อเสนอต่อสำนักงานประสานงานบัณฑิต วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถาม ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หรือ สช. (OPEC) สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

3.4.2 ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านทางไปรษณีย์ จำนวน 588 ชุด ผู้วิจัยเป็นผู้รวบรวมเก็บข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามกรอกแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยจึงขอให้นำส่งคืนที่ผู้วิจัยโดยตรง ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 520 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.43

3.4.3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมารวบรวมข้อมูลและบันทึกผล วิเคราะห์ค่าทางสถิติ สรุปผลเป็นหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ศึกษา และรายงานผลเชิงพรรณนา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลด้วยหลักการและกรรมวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่เกี่ยวข้อง

3.5.1 วิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และลักษณะการจัดการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 วิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการให้ความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Five's Rating Scale) อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด (2543, น. 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึงเห็นด้วยอย่างมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึงเห็นด้วยอย่างมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึงเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึงเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุด

3.5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test (Independent-Samples t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ค่า F-test หรือ One-Way ANOVA) กรณีที่ผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะดำเนินการทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) หรือ LSD (Least Significant Difference)

3.5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test (Independent-Samples t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ค่า F-test หรือ One-Way ANOVA) กรณีที่ผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะดำเนินการทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) หรือ LSD (Least Significant Difference)

3.5.5 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การสังเคราะห์เนื้อหา

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณค่าสถิติต่อไปนี้ (ทองใบ สุตชาติ, 2546) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการทดสอบที่ระดับ 0.05

3.6.1 วิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และลักษณะการจัดการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 วิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test (Independent-Samples t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ค่า F-test หรือ One-Way ANOVA) กรณีที่ผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะดำเนินการทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) หรือ LSD (Least Significant Difference)

3.6.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t-test (Independent-Samples t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ค่า F-test หรือ One-Way ANOVA) กรณีที่ผลการทดสอบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะ

ดำเนินการทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) หรือ LSD (Least Significant Difference)

3.6.5 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การสังเคราะห์เนื้อหา

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอนเรียงลำดับดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามสถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู และลักษณะการจัดการศึกษา

4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู

4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา

4.5 ผลการวิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามสถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู และลักษณะการจัดการศึกษา

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านสถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู และลักษณะการจัดการศึกษา (n = 520)

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพตำแหน่ง	520	100
ผู้บริหารสถานศึกษา	14	2.70
ครูผู้สอน	506	97.30
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู	520	100
น้อยกว่า 5 ปี	79	15.20
5 – 10 ปี	134	25.80
มากกว่า 10 ปี	307	59.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลักษณะการจัดการศึกษา	520	100
ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษา	222	42.70
ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษา	226	43.50
ระดับปฐมวัย	72	13.80

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 97.30) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 59.00) ในสถานศึกษาเอกชนที่มีลักษณะการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 43.50)

4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกเป็นรายด้าน (n = 506)

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)	4.65	0.51	มากที่สุด	1
2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)	4.59	0.53	มากที่สุด	3
3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)	4.58	0.52	มากที่สุด	4
4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)	4.53	0.54	มากที่สุด	6
5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation)	4.55	0.54	มากที่สุด	5
6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)	4.62	0.50	มากที่สุด	2
เฉลี่ยรวม	4.59	0.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ในภาพรวม สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}$ =4.59, S.D.=0.52) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด ทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}$ =4.65, S.D.=0.51) รองลงมา คือ ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา ($\bar{X}$ =4.62, S.D.=0.50) ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ ($\bar{X}$ =4.59, S.D.=0.53) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ($\bar{X}$ =4.58, S.D.=0.52) ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}$ =4.55, S.D.=0.54) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$ =4.53, S.D.=0.54)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) จำแนกเป็นรายข้อ (n = 506)

ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอนในการกำหนดการวางแผน งาน/โครงการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.73	0.46	มากที่สุด	2
1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา	4.74	0.47	มากที่สุด	1
1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้วางแผนงาน/โครงการ ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.70	0.50	มากที่สุด	3
1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.56	0.53	มากที่สุด	7
1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา	4.67	0.50	มากที่สุด	4
1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม/สัมมนาให้ครูผู้สอนมีโอกาสนำไปปรับปรุง และพัฒนาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ	4.59	0.54	มากที่สุด	5

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านการวางแผนการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้วิเคราะห์ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.56	0.56	มากที่สุด	6
เฉลี่ยรวม	4.59	0.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ในภาพรวม สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.52) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา ($\bar{X}=4.74$, S.D.=0.47) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอนในการกำหนดการวางแผน งาน/โครงการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.73$, S.D.=.46) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้วางแผนงาน งาน/โครงการ ของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.50) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.50) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม/สัมมนาให้ครูผู้สอนมีโอกาสแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.54) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.56) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.53)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 506)

ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน พัฒนาการนำแผนจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นไปจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม	4.58	0.54	มากที่สุด	5
2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน นำแผนจัดทำหลักสูตรให้มีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ	4.61	0.53	มากที่สุด	4
2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.68	0.50	มากที่สุด	1
2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน	4.51	0.52	มากที่สุด	6
2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.62	0.52	มากที่สุด	3
2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนคิดค้นสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.64	0.52	มากที่สุด	2
2.7 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับครูผู้สอนและผู้เรียน	4.50	0.54	มากที่สุด	7
เฉลี่ยรวม	4.59	0.53	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ในภาพรวม สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.53) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.68$, S.D.=0.50) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนคิดค้นสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.52) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.52) ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน นำแผนจัดทำหลักสูตรให้มีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.53) ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน พัฒนาการนำแผนจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นไปจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.54) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.52) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับครูผู้สอนและผู้เรียน ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.54)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) จำแนกเป็นรายข้อ (n = 506)

ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อชี้แจง สร้างความเข้าใจ ร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และวิธีการนิเทศภายในอย่างชัดเจน	4.61	0.51	มากที่สุด	3
3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนจัดอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.55	0.54	มากที่สุด	5
3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	4.61	0.51	มากที่สุด	3

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและองค์กรภายนอก	4.46	0.55	มาก	6
3.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.62	0.53	มากที่สุด	2
3.6 ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูผู้สอนในการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.63	0.49	มากที่สุด	1
3.7 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม มีการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอน	4.61	0.51	มากที่สุด	3
3.8 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.56	0.53	มากที่สุด	4
เฉลี่ยรวม	4.58	0.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ในภาพรวม สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.52) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูผู้สอนในการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.49) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.53) ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อชี้แจง สร้างความเข้าใจ ร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และวิธีการนิเทศภายในอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.51) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม มีการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอน ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.51) ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.51) ผู้บริหารสถานศึกษานำผลนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.53) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนจัดอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ และ

ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}$ =4.55, S.D.=0.54) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและองค์กรภายนอก ($\bar{X}$ =4.46, S.D.=0.55)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 506)

ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้ใช้ความรู้ความสามารถ และใช้ทักษะในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.59	0.51	มากที่สุด	1
4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการพัฒนาตนเอง โดยการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.57	0.55	มากที่สุด	2
4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ จากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.57	0.54	มากที่สุด	3
4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก และจัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องสำหรับการผลิตสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สอดคล้องเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.41	0.57	มาก	6
4.5 ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้ครูพัฒนาทักษะวิชาชีพในการผลิตสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.56	0.56	มากที่สุด	4
4.6 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจและอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.50	0.53	มาก	5
4.7 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน	4.50	0.53	มาก	5
เฉลี่ยรวม	4.53	0.54	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ในภาพรวม สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.54) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้ใช้ความรู้ ความสามารถ และใช้ทักษะในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.51) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการพัฒนาตนเอง โดยการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.55) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ จากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.54) ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้ครูพัฒนาทักษะวิชาชีพในการผลิตสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.56) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจและอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.53) ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.53) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก และจัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องสำหรับการผลิตสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สอดคล้องเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.57)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 506)

ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อชี้แจงหลักเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	4.57	0.51	มากที่สุด	3
5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.57	0.52	มากที่สุด	2

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
5.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อสะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและสมรรถนะสำคัญ	4.57	0.52	มากที่สุด	2
5.4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา	4.56	0.54	มากที่สุด	4
5.5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้	4.53	0.55	มากที่สุด	5
5.6 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ถูกต้องเที่ยงตรง	4.49	0.58	มาก	6
5.7 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้สร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องและเหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.56	0.54	มากที่สุด	4
5.8 ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานในการวัดและประเมินผล การจัดการการเรียนรู้	4.57	0.55	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม	4.55	0.54	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ในภาพรวม สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}$ =4.55, S.D.=0.54) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานในการวัดและประเมินผล การจัดการการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =4.57, S.D.=0.55) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้

ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.52) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อสะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและสมรรถนะสำคัญ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.52) ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อชี้แจงหลักเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.51) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.54) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้สร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.54) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.55) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ถูกต้องเที่ยงตรง ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.58)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development) จำแนกเป็นรายชื่อ (n = 506)

ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
6.1 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะจากการกำกับติดตามและประเมินผลมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.62	0.51	มากที่สุด	2
6.2 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาพัฒนางาน และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ	4.62	0.49	มากที่สุด	3
6.3 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เหมาะสม ในการจัดการเรียนรู้	4.59	0.52	มากที่สุด	4

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
6.4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพ	4.67	0.50	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม	4.62	0.50	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ในภาพรวม สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.50) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับ มากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.67$, S.D.=0.50) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะจากการกำกับติดตามและประเมินผลมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.51) ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาพัฒนางาน และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.49) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เหมาะสม ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.52)

4.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบ การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกเป็นรายด้าน (n = 520) ผู้บริหารสถานศึกษา (n=14) ครูผู้สอน (n=506)

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	Sig. (P-value)	ผลทดสอบ
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.			
1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)	4.78	0.40	4.65	0.51	0.942	0.263	ไม่แตกต่าง
2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)	4.72	0.45	4.59	0.53	0.979	0.210	ไม่แตกต่าง
3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)	4.64	0.49	4.58	0.52	0.444	0.357	ไม่แตกต่าง
4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)	4.63	0.49	4.53	0.53	0.736	0.188	ไม่แตกต่าง
5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation)	4.56	0.51	4.55	0.54	0.065	0.579	ไม่แตกต่าง
6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา (Feedback and Development)	4.70	0.47	4.62	0.50	0.557	0.355	ไม่แตกต่าง
เฉลี่ยรวม	4.67	0.47	4.59	0.52	0.621	0.325	ไม่แตกต่าง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X}$ =4.67, S.D.=0.47) มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มากกว่า ครูผู้สอน ($\bar{X}$ =4.59, S.D.=0.52)

ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน ($t=0.621$, Sig.=0.325) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในแต่ละด้านของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู จำแนกเป็นรายด้าน (n = 506)

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (ครูผู้สอน)	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู					
	น้อยกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)	4.47	0.60	4.59	0.52	4.67	0.49
2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)	4.48	0.57	4.51	0.56	4.65	0.49
3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)	4.55	0.56	4.53	0.54	4.61	0.50
4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)	4.58	0.54	4.47	0.57	4.54	0.53
5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation)	4.55	0.54	4.53	0.58	4.56	0.51
6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)	4.64	0.54	4.60	0.53	4.63	0.48
เฉลี่ยรวม	4.54	0.56	4.54	0.55	4.61	0.50

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู จำแนกเป็นรายด้าน (n = 506)

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (ครูผู้สอน)	แหล่งของ ความ แปรปรวน	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.	ผล ทดสอบ
1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ (Planning)	ระหว่างกลุ่ม	6.084	2	3.042	13.123*	0.047	แตกต่างกัน
	ภายในกลุ่ม	126.651	503	0.252			
	รวม	132.735	505				
2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)	ระหว่างกลุ่ม	3.621	2	1.811	6.656*	0.015	แตกต่างกัน
	ภายในกลุ่ม	136.902	503	0.272			
	รวม	140.523	505				
3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)	ระหว่างกลุ่ม	1.933	2	0.966	3.493	0.134	ไม่แตกต่างกัน
	ภายในกลุ่ม	136.398	503	0.271			
	รวม	138.331	505				
4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)	ระหว่างกลุ่ม	1.180	2	0.590	2.087	0.384	ไม่แตกต่างกัน
	ภายในกลุ่ม	147.271	503	0.293			
	รวม	148.450	505				
5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation)	ระหว่างกลุ่ม	1.863	2	0.932	3.340	0.335	ไม่แตกต่างกัน
	ภายในกลุ่ม	145.901	503	0.290			
	รวม	147.764	505				

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (ครูผู้สอน)	แหล่งของ ความ แปรปรวน	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.	ผล ทดสอบ
6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)	ระหว่างกลุ่ม	0.482	2	0.241	0.957	0.472	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	128.135	503	0.255			
	รวม	128.617	505				
เฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.527	2	1.264	4.943	0.231	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	136.876	503	0.272			
	รวม	139.403	505				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ในภาพรวม ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน ($F=4.943$, $Sig.=0.231$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ แตกต่างกันในด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ

การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) หรือ LSD (Least Significant Difference) ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ ของครูผู้สอนที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน รายละเอียดตามตารางที่ 4.12 และตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Method) หรือ LSD (Least Significant Difference) ของครูผู้สอนที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (n = 506)

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
			น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
			4.47	4.59	4.67
ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	น้อยกว่า 5 ปี	4.47	-	-0.12	-0.20*
	5 – 10 ปี	4.59	-	-	0.08
	มากกว่า 10 ปี	4.67	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ แตกต่างกัน ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี กับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's Method) หรือ LSD (Least Significant Difference) ของครูผู้สอนที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (n = 506)

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอน	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
			น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
			4.48	4.51	4.65
ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ	น้อยกว่า 5 ปี	4.48	-	-0.03	-0.17*
	5 – 10 ปี	4.51	-	-	-0.14*
	มากกว่า 10 ปี	4.65	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ แตกต่างกัน ด้านการนำแผนการจัดการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี กับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี กับครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี

4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา (n = 520)

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ลักษณะการจัดการศึกษา					
	ระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษา		ระดับปฐมวัยถึงประถมศึกษา		ระดับปฐมวัย	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)	4.64	0.52	4.68	0.49	4.59	0.53
2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)	4.59	0.54	4.60	0.51	4.58	0.53
3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)	4.60	0.52	4.60	0.51	4.50	0.53
4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)	4.54	0.56	4.55	0.52	4.44	0.54
5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation)	4.55	0.56	4.59	0.52	4.43	0.53
6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)	4.63	0.50	4.65	0.49	4.52	0.54
เฉลี่ยรวม	4.59	0.53	4.61	0.51	4.51	0.53

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา (n = 520)

การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	แหล่งของความแปรปรวน	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.	ผลทดสอบ
1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.919	2	0.460	1.751	0.321	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	134.409	517	0.220			
	รวม	135.328	519				
2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	0.645	2	0.323	1.151	0.488	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	142.926	517	0.276			
	รวม	143.571	519				
3. การนิเทศ กำกับติดตาม การดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.262	2	0.631	2.325	0.438	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	140.281	517	0.271			
	รวม	141.544	519				
4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	1.342	2	0.671	2.359	0.327	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	150.414	517	0.291			
	รวม	151.756	519				
5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.813	2	0.907	3.140	0.117	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	149.403	517	0.289			
	รวม	151.216	519				
6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	1.127	2	0.564	2.202	0.198	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	130.502	517	0.253			
	รวม	131.627	519				
เฉลี่ยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.185	2	0.592	2.155	0.315	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	141.322	517	0.267			
	รวม	142.507	519				

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ในภาพรวม สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีลักษณะการจัดการศึกษาต่างกัน มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน ($F=2.155$, $Sig.=0.315$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยใน

จังหวัดพิษณุโลก ที่มีลักษณะการจัดการศึกษาต่างกัน มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

4.5 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ที่ผู้วิจัยได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด มีดังนี้

4.5.1 ปัญหาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

4.5.1.1 ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่า มีเวลาจำกัดในการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครูผู้สอนบางท่านยังไม่เข้าใจทักษะหรือประสบการณ์สำคัญที่จะจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างถ่องแท้ ผู้เรียนบางกลุ่มยังไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรม ทำให้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ไม่ค่อยเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาการเรียนการสอนที่มีความยาก ทำให้ผู้เรียนบางกลุ่มไม่สามารถที่จะเข้าใจและเรียนรู้ได้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นแบบไม่ครบทุกกระบวนการไม่เป็นไปตามขั้นตอน การวางแผนหรือการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดในยุทธศาสตร์ตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้

4.5.1.2 ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ พบว่า การนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติได้ดีและเหมาะสมอาจมีปัญหาเพราะจัดสู่การปฏิบัติได้ยากตามความสามารถของผู้เรียนปกติและผู้เรียนพิเศษในแต่ละบุคคล และบางครั้งผู้เรียนบางกลุ่มขาดความพร้อมในการปฏิบัติ ทำให้การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนอาจต้องมีเกณฑ์การประเมิน การสอน การวัด/ประเมินผล ที่ชัดเจน และสามารถยืดหยุ่นได้อย่างเหมาะสมและมีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น

4.5.1.3 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน พบว่า ขาดการส่งเสริมพัฒนาให้ครูผู้สอนสามารถวัดและประเมินผลตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง และดำเนินการอย่างต่อเนื่องหลังการจัดการเรียนรู้ มีการใช้กระบวนการ PLC เพื่อให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีระบบ

4.5.1.4 ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก พบว่า ขาดงบประมาณที่สนับสนุน ในการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ขาดกิจกรรมที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน ขาดการจัดบรรยากาศและสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน

4.5.1.5 ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่า ขาดการประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ยืดหยุ่น ควรมีเครื่องมือในการวัดและประเมินผลโดยเฉพาะและมีความยืดหยุ่นที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนแต่ละบุคคล และควรมีการส่งเสริมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เสริมศักยภาพแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

4.5.1.6 ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา พบว่า ขาดการจัดอบรมเพื่อพัฒนา ศักยภาพครูผู้สอน ขาดทักษะในการบริหารจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน แต่ละบุคคล ควรมีการให้ความรู้ที่ใหม่และทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน เท่าทันการเรียนรู้ไม่มีที่ สิ้นสุด

4.5.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

4.5.2.1 ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมสิ่งที่ทำในสถานศึกษาที่ได้อยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมในเรื่องของการส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำการ วิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ส่งเสริมครูผู้สอนให้ วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และควรส่งเสริม ให้มีการประชุม/สัมมนา เพื่อให้ครูผู้สอนมีโอกาสแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ

4.5.2.2 ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ ผู้บริหาร สถานศึกษาควรส่งเสริมสิ่งที่ทำในสถานศึกษาที่ได้อยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมในเรื่องของการจัดหาแหล่งการ เรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับครูผู้สอนและ ผู้เรียน ควรส่งเสริมครูผู้สอนจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อ พัฒนาการนำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

4.5.2.3 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสิ่งที่ทำ ในสถานศึกษาที่ได้อยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมในเรื่องของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและองค์กรภายนอก การสนับสนุนจัดอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ และ ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และ การส่งเสริมกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม มีการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ ครูผู้สอน

4.5.2.4 ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสิ่งที่ทำ ในสถานศึกษาที่ได้อยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมในเรื่องของการอำนวยความสะดวก และจัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ที่ เกี่ยวข้องสำหรับการผลิตสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สอดคล้องเหมาะสมกับการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่องการสร้างแรงจูงใจและอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ และการส่งเสริมการนำผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมาใช้เป็นเกณฑ์ใน การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

4.5.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมสิ่งที่ทำในสถานศึกษาที่ได้อยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมในเรื่องของการส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำ เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ถูกต้อง เทียบตรง การส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้

และการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา

4.5.2.6 ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสิ่งที่ทำในสถานศึกษาที่ดีอยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมในเรื่องของการนำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เหมาะสม ในการจัดการเรียนรู้ การนำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาพัฒนางาน และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 3) เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา และ 4) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามสถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู และลักษณะการจัดการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านสถานภาพตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู และลักษณะการจัดการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 97.30) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 59.00) ในสถานศึกษาเอกชนที่มีลักษณะการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 43.50)

5.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 6 ด้าน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือ ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ด้านการวัดและประเมินผล การ

จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอนในการกำหนดการวางแผนงาน/โครงการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนคิดค้นสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับครูผู้สอนและผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50

ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูผู้สอนในการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและองค์กรภายนอก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46

ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้ใช้ความรู้ ความสามารถ และใช้ทักษะในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการพัฒนาตนเองโดยการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก และจัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องสำหรับการผลิตสื่อการเรียนรู้นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สอดคล้องเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41

ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานในการวัดและประเมินผลการจัดการการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ถูกต้อง เทียบตรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49

ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะจากการกำกับ ติดตามและประเมินผลมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เหมาะสม ในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59

5.1.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู ทั้ง 6 ด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67) มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมากกว่าครูผู้สอน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59) ในภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในแต่ละด้านของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการสอนของครู ทั้ง 6 ด้าน พบว่า ในภาพรวม ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ แตกต่างกันในด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ

5.1.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษา

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษาทั้ง 6 ด้าน พบว่า ในภาพรวม สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีลักษณะการจัดการศึกษาต่างกัน มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ที่มีลักษณะการจัดการศึกษาต่างกัน มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

5.1.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

5.1.5.1 ปัญหาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

(1) มีเวลาจำกัดสำหรับการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาการเรียนการสอนที่มีความยาก ทำให้ผู้เรียนบางกลุ่มไม่สามารถที่จะเข้าใจและเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นแบบไม่ครบทุกกระบวนการไม่เป็นไปตามขั้นตอนการวางแผนหรือการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดในยุทธศาสตร์ตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้

(2) การนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติได้ดีและเหมาะสม อาจมีปัญหาเพราะจัดสู่การปฏิบัติได้ยาก จากความสามารถของผู้เรียนปกติและพิเศษในแต่ละบุคคล และบางครั้งผู้เรียนบางกลุ่มขาดความพร้อมในการปฏิบัติ ทำให้การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนอาจต้องมีการส่งเสริม การสอน การวัด/ประเมินผล ที่ชัดเจน และสามารถยืดหยุ่นได้อย่างเหมาะสมและมีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น

(3) ขาดการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูผู้สอนสามารถวัดและประเมินผลตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง และดำเนินการอย่างต่อเนื่องหลังการจัดการเรียนรู้ มีการใช้กระบวนการ PLC เพื่อให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีระบบ

(4) ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ขาดกิจกรรมที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน ขาดการจัดบรรยากาศและสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน

(5) ขาดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ยืดหยุ่น ควรมีเครื่องมือเฉพาะสำหรับการวัดและประเมินผล โดยมีความยืดหยุ่นที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนแต่ละบุคคล และควรมีการส่งเสริมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เสริมศักยภาพแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

(6) ขาดการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน ขาดทักษะในการบริหารจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล ควรให้ความรู้ที่ใหม่และทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน

5.1.5.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

(1) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมการเข้าใจเรื่องทักษะและประสบการณ์สำคัญให้กับครูผู้สอนเพิ่มขึ้น เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ครูควรศึกษาเนื้อหารายวิชาที่จะสอนให้ครบทุกด้าน เพื่อนำความรู้ไปใช้กับผู้เรียนเพื่อส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา นั้น ๆ

(2) ควรมีการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติให้เหมาะสม มีการจัดกิจกรรมเน้นให้มีการลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด

(3) ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการตามขั้นตอนที่ชัดเจน มีการให้คำแนะนำ คำปรึกษา เป็นแนวปฏิบัติได้ถูกต้อง

(4) ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการวางแผนในการวางงบประมาณในการสนับสนุนในการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้ผู้เรียน

(5) ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการจัดรูปแบบการวัดและประเมินผลอย่างมีกระบวนการที่ชัดเจน และแก้ไข กำกับ ติดตามได้ตลอดเวลา

(6) ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรวางแผนการจัดการอบรมความรู้ที่ใหม่และทันสมัย ให้กับครูผู้สอน อย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวม อภิปรายผลได้ ดังนี้

5.2.1 การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นสิ่งที่ดี เพื่อให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความสนใจของผู้เรียนแต่ละบุคคล แต่ปัญหาของสถานศึกษาเอกชน คือ เวลาที่ใช้ในการวางแผนจัดทำแผนการเรียนรู้ต้องใช้เวลาที่มาก ดังนั้น หากสถานศึกษามีแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้เป็นมาตรฐานก่อนเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถใช้ปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละบุคคลโดยอาศัยการพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายโดยการมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ตามแผนงานหรือโครงการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมการเข้าใจเรื่องทักษะและประสบการณ์สำคัญให้กับครูผู้สอนเพิ่มขึ้นเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ควรศึกษาเนื้อหารายวิชาที่จะสอนให้ครบทุกด้านเพื่อนำความรู้ไปใช้กับผู้เรียนเพื่อส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหานั้น ๆ

5.2.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) การนำแผนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติได้ดีและเหมาะสมอาจมีปัญหา เพราะจัดสู่การปฏิบัติได้ยากตามความสามารถของเด็กปกติและเด็กพิเศษในแต่ละบุคคล ทำให้การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนอาจต้องมีเกณฑ์การประเมิน การสอน การวัด/ประเมินผล ที่ชัดเจน และสามารถยืดหยุ่นได้อย่างเหมาะสมและมีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างกระตือรือร้น ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการจัดทำกิจกรรมการจัดการ

เรียนรู้แบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติให้เหมาะสม มีการจัดกิจกรรมเน้นการลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด

5.2.3 การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) ส่งเสริมการพัฒนาให้ครูสามารถวัดและประเมินผลตามแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หลังการจัดการเรียนรู้ มีการใช้กระบวนการ PLC เพื่อให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างมีระบบ ข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการตามขั้นตอนที่ชัดเจน มีการให้คำแนะนำ คำปรึกษา เป็นแนวปฏิบัติได้ถูกต้อง

5.2.4 การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) ขาดการจัดสรรงบประมาณที่สนับสนุน ในการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ขาดกิจกรรมที่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน ขาดการจัดบรรยากาศในห้องเรียน เครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการวางแผนในการวางงบประมาณในการสนับสนุนในการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้ผู้เรียน

5.2.5 การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) ขาดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ยืดหยุ่น ควรมีเครื่องมือในการวัดและประเมินผลโดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนแต่ละคน มีความยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล และควรมีการส่งเสริมกิจกรรมที่เสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้มีความสำคัญในการจัดรูปแบบการวัดและประเมินผลอย่างมีกระบวนการที่ชัดเจน และแก้ไข กำกับ ติดตามได้ตลอดเวลา

5.2.6 การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback & Development) ขาดการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน ขาดทักษะในการบริหารการจัดการเรียนรู้ในห้องให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละประเภท ควรมีการให้ความรู้ที่ใหม่และทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน เท่าทันการเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด ข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรวางแผนการจัดการอบรมความรู้ที่ใหม่และทันสมัย ให้กับครูผู้สอน อย่างน้อย 2 ครั้งต่อภาคเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

5.3.1.1 การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมการเข้าใจเรื่องทักษะและประสบการณ์สำคัญให้กับครูผู้สอนเพิ่มขึ้นเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ควรรักษาเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้ครบทุกด้านเพื่อนำความรู้ไปใช้กับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา นั้น ๆ

5.3.1.2 การนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติ (Implementation) ควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติให้เหมาะสม มีการจัดกิจกรรมโดยเน้น

การลงมือปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด

5.3.1.3 การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) ส่งเสริมการพัฒนาให้ครูสามารถวัดและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินการตามขั้นตอนที่ชัดเจน มีการให้คำแนะนำ คำปรึกษา เป็นแนวปฏิบัติได้ถูกต้อง

5.3.1.4 การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการวางแผนในการวางงบประมาณในการสนับสนุนในการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์เพื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้ผู้เรียน

5.3.1.5 การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญในการจัดรูปแบบการวัดและประเมินผลอย่างมีกระบวนการที่ชัดเจน และแก้ไข กำกับ ติดตามได้ตลอดเวลา

5.3.1.6 การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback & Development) ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรวางแผนการจัดการอบรมความรู้ที่ใหม่และทันสมัย ให้กับครูผู้สอน อย่างน้อยสองครั้งต่อภาคเรียน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารสถานศึกษารวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอย่างเป็นระบบ โดยต้องมีการกำหนดนโยบายให้ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับติดตามนโยบายอย่างชัดเจน อย่างน้อยห้าครั้งต่อภาคเรียน มีการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลเชิงลึกที่มีผลต่อการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ส่งผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.3.1 ควรมีการศึกษามากกว่าสามจังหวัด โดยรวมถึงกรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในการบริหารจัดการการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

5.3.3.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสถานศึกษารัฐบาลและสถานศึกษาเอกชน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในการบริหารจัดการการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ. (2540). *การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน*. สำนักงานโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กมลลักษณ์ นามวงศ์. (2562). *การพัฒนากระบวนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- กรวรรณ งามสม. (2551, 21 พฤศจิกายน). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ*.
<https://www.kroobannok.com/blog/3735>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2553*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560)*. ผู้แต่ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2543). *การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด: แนวทางสู่การปฏิบัติ เอกสารชุดปฏิบัติการเรียนรู้ลำดับที่ 2 โครงการปฏิรูปการเรียนรู้*.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กฤษณรงค์ สุภาพ. (2559). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช].
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เกียรติกดิ์ สีนเปียง. (2558). *การจัดการเรียนรู้ของครูตามแนวทางห้องเรียนคุณภาพ กลุ่มโรงเรียนเชียงคำ 1 อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา* [การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เกียรติศักดิ์ ทันเจริญ. (2543). *การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร]. สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. ระบบฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. <https://etheses.rbru.ac.th/pdf-uploads/allfile-340-file01-2020-04-15-10-31-57.pdf>
- จิราภา เพียรเจริญ. (2556). *บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต]. ศูนย์เรียนรู้และหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. <https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/149462.pdf>
- จิรารัตน์ ภิบาลสิงห์. (2558). *บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนบางเสาชง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ฉวีวรรณ สุวรรณภา. (2555). *ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ “ครู” คือผู้สานฝัน*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14252>
- เฉลิมพร วนาสันติสุข. (2555). *บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ทรงศณี สมศิริ. (2556). *การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของโรงเรียนบ้านไพรพัฒนา อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดศรีสะเกษ* [สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ทองใบ สุดชาติ. (2546). *ทฤษฎีองค์การวิเคราะห์แนวความคิดทฤษฎีและการประยุกต์*. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทัศนีย์ วงศ์ยืน. (2555). *หน่วยที่ 4 การบริหารงานวิชาการ*. ใน *ประมวลชุดวิชาการจัดและบริหารองค์การทางการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทศนา แคมมณี. (2535). *หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย*. โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพร ต้มปาน. (2560). *การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยบูรพา. <https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/161748.pdf>
- นันท์สิริ โอสุริวงค์. (2556). *บทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย จังหวัดปทุมธานี [การศึกษาเฉพาะกรณีปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ชำนิศาสตร์. (2556). *การพัฒนาแบบการบริหารวิชาการในการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี [ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยสยาม.
- บุญล้ำ ธรรมสินธุ์. (2548). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. <http://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2544-2548/71635/Titlepage.pdf>
- ประเทือง ครุฑอรัญ. (2551). *บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). *การพัฒนาการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคโนโลยีปริ้นต์.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. ภาพพิมพ์.
- ปิยนถ น่วมทอง. (2562). *การพัฒนาแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อทักษะชีวิตสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปิยะมาศ วรรณแก้ว. (2559). *แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มพัฒนาการศึกษาตอทยหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พรทิพย์ หนูทอง. (2551). *การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับนักเรียนปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- เพ็ญแข แสงแก้ว. (2541). *การวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพ็ญจันทร์ โรจน์รัตนภรณ์. (2560). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร* [การศึกษาเฉพาะกรณีปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เพ็ญศรี ไชยสลิ. (2559). *การมีส่วนร่วมและแนวทางการพัฒนาของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิตอุดมศึกษา สังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3* [งานนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา]. Burapha University Library.
https://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/57921075.pdf
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2560). *การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2547). *คุณลักษณะ คุณสมบัติความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- ยงยุทธ ยะบุญจง และ ชูชีพ พุทประเสริฐ. (2559). *การจัดประสบการณ์วิชาชีพทางการบริหารการศึกษา อย่างมีส่วนร่วมตามแนวทางการฝึกฐานสมรรถนะของวิชาเอกการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ การนำเสนอบทความวิจัย: บริหารสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 38*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ยุทธนา สาจวง. (2559). *การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอคลองจืด จังหวัดแพร่* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง]. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- รัตนา บุญญาเสวต. (2556). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัย* [ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ]. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ลาวัญญ์ ปักโกทะสัง. (2557). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วรรณาท รักสกุลไทย. (2548). *ไฮสโคป (High scope) กับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในรรมนวัตกรรมการศึกษา*
การศึกษาปฐมวัยสู่การประยุกต์ใช้ในห้องเรียน. สาราเด็ก.
- วรินทร์ สีทา. (2561). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของ*
โรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วลัย พานิช. (2546). *การสอนโดยวิธีสตอรี่ไลน์. เอกสารประกอบการอบรม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- วุฒิไกร อ่อนอ้าย. (2563). *การศึกษาความต้องการและแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู*
โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดพิษณุโลก [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนเรศวร].
Discovery Service for Naresuan University.
<http://dcms.lib.nu.ac.th/dcms/TDC2564/64363/WuttikraiOn-ay.pdf>
- ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และ อุษา ชูชาติ. (2544). *ฝึกสมองให้คิดอย่างมีวิจารณญาณ. ไทยวัฒนาพานิช.*
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (พิมพ์ครั้งที่ 6). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์*
มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2563). *พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม*
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554. <https://opec.go.th/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *แนวแนะวิธีการเลี้ยงดู ดูแล และพัฒนาเด็กปฐมวัย ตาม*
สมรรถนะ เพื่อเพิ่มคุณภาพเด็กตามวัย 0-5 ปี. พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก. (2562). *ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2562.*
<http://www.plkmoe.go.th/home/index.php>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนา การวัด และประเมินคุณลักษณะอันพึง*
ประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.
- สุนทรี สุวรรณภูมิ. (2549). *การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ กรณี*
โรงเรียนวัดสารภีวิทยาคาร อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ [การค้นคว้าแบบอิสระปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนุศิษฐ์ ศุขโรจน์. (2559). *การพัฒนาแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้*
ของนักเรียนในสถานศึกษาประถมศึกษาเอกชน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
นเรศวร]. Discovery Service for Naresuan University.
<http://dcms.lib.nu.ac.th/dcms/TDC2560/448/Anusit%20Sukarochana.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อรุณี ทองนพคุณ. (2558). *การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อังจิมา คงโอ. (2560). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา]. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อุทัย ยิ่งยง. (2560). *สภาพการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อุไรวรรณ ฉัตรสุภาวงศ์. (2551). *บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช]. ห้องสมุด มสธ.
<https://opac01.stou.ac.th/multim/thesis/2550/101832/fulltext.pdf>
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper Collins.
- Hord, S. M. (2003). *Professional learning communities: Communities of continuous inquiry and improvement* (2nd ed.). Southwest Educational Development Laboratory. Office of Educational Research and Improvement.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 607-610.
https://home.kku.ac.th/sompong/guest_speaker/KrejcieandMorgan_article.pdf
- Vygotsky, L. S. (1986). *Thought and language*. MIT Press.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper and Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

ภาคผนวก ข

รายชื่อสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

รายชื่อสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ปีการศึกษา 2564

จำนวน 17 โรงเรียน

ชื่อสถานศึกษา		สถานภาพตำแหน่ง	
		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน
1	โรงเรียนเซนต์นิโกลาส	1	84
2	โรงเรียนญาณเรศวรพัฒนาพิทยาคม	3	21
3	โรงเรียนธีรธาดา พิษณุโลก	1	19
4	โรงเรียนธีรปัญชร	1	11
5	โรงเรียนผดุงราษฎร์	3	99
6	โรงเรียนเพชรโสภณ พิษณุโลก	2	5
7	โรงเรียนโรจนวิทย์มาลาเปียง	2	76
8	โรงเรียนศึกษาวิทย์	1	8
9	โรงเรียนอนุบาลปาริมา พิษณุโลก	2	24
10	โรงเรียนอนุบาลจันทราพระกิตติคุณ	2	8
11	โรงเรียนอนุบาลเซนต์พอล	1	13
12	โรงเรียนอนุบาลประชาราษฎร์	3	31
13	โรงเรียนอนุบาลโรจนวิทย์	2	98
14	โรงเรียนอนุบาลโรจนวิทย์ป้อมเพชร	2	11
15	โรงเรียนอนุบาลวังจันทน์	2	6
16	โรงเรียนอิมพีเรียลพิษณุโลก สองภาษา	4	16
17	โรงเรียน เอ.เจ. เนินมะปราง	1	25
รวม		33	555

ที่มา: ข้อมูลจำนวนครูสถานศึกษาเอกชน ประจำปีการศึกษา 2564 สังกัดสำนักงานสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดพิษณุโลก (2564)

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยใน
จังหวัดพิษณุโลก

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย การวางแผน
การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณา
การไปปฏิบัติ (Implementation) การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)
การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) การวัดและประเมินผล การจัดการ
เรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) และการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา
(Feedback and Development)

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของ
ครูผู้สอนโดยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อประมวลผลออกมาเป็นภาพรวม
และเพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา
เอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก จะไม่มีผลกระทบต่อรายบุคคลของผู้ให้ข้อมูลแต่ประการใด โปรด
แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามและขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางสาวนฤมล บัญญัติ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการจัดการการศึกษา

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตอนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

.....

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าตัวเลือกที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพตำแหน่ง

- ( ) ผู้รับใบอนุญาต
- ( ) ผู้จัดการ
- ( ) ผู้บริหารสถานศึกษา
- ( ) ครูผู้สอน

2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- ( ) น้อยกว่า 5 ปี
- ( ) 5-10 ปี
- ( ) มากกว่า 10 ปี

3. ลักษณะการจัดการศึกษา

- ( ) ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษา
- ( ) ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษา
- ( ) ระดับปฐมวัย

ตอนที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา
เอกชนระดับปฐมวัย ในจังหวัดพิษณุโลก

.....

คำชี้แจง

1. การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ใน
จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

2. ระดับการส่งเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา
เอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา
เอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา
เอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา
เอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษา
เอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)					
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน ในการกำหนดการวางแผน งาน/โครงการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา					
1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้วางแผนงาน งาน/โครงการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา					
1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม/สัมมนาให้ครูผู้สอนมีโอกาสแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)					
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน พัฒนาการนำแผนจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นไปจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม					
2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน นำแผนจัดทำหลักสูตรให้มีเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ					

ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน					
2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนคิดค้นสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
2.7 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับครูผู้สอนและผู้เรียน					
3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)					
3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจ ร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และวิธีการนิเทศภายในอย่างชัดเจน					
3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนจัดอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม					
3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและองค์กรภายนอก					
3.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					

ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
3.6 ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูผู้สอนในการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
3.7 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม มีการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอน					
3.8 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)					
4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้ใช้ความรู้ความสามารถ และใช้ทักษะในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการพัฒนาตนเอง โดยการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ จากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา					
4.4 ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก และจัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องสำหรับการผลิตสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สอดคล้องเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
4.5 ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้ครูพัฒนาทักษะวิชาชีพในการผลิตสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					

ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
4.6 ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจและอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
4.7 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน					
5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation)					
5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อชี้แจงหลักเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา					
5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
5.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อสะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและสมรรถนะสำคัญ					
5.4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา					
5.5 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้					
5.6 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ถูกต้อง เทียบตรง					

ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
5.7 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้สร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
5.8 ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานในการวัดและประเมินผลการจัดการการเรียนรู้					
6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)					
6.1 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะจากการกำกับ ติดตาม และประเมินผลมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ					
6.2 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาพัฒนางาน และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ					
6.3 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้เหมาะสม ในการจัดการเรียนรู้					
6.4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพ					

ตอนที่ 3

ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนโดยผู้บริหาร
สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)

ปัญหาในการส่งเสริม

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม

.....
.....
.....
.....

2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)

ปัญหาในการส่งเสริม

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม

.....
.....
.....
.....

3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)

ปัญหาในการส่งเสริม

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม

.....
.....
.....

4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)

ปัญหาในการส่งเสริม

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม

.....
.....
.....

5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation)

ปัญหาในการส่งเสริม

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม

.....
.....

6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)

ปัญหาในการส่งเสริม

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริม

.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
นฤมล บัญญัติ

ภาคผนวก ง
แบบวัดความสอดคล้อง

ร่างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

เรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยใน
จังหวัดพิษณุโลก

คำชี้แจง

4. แบบสอบถามฉบับนี้ มุ่งตรวจสอบเพื่อหาค่าเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning) ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring) ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation) ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation) และด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอน โดยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

6. ขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจร่างแบบสอบถามการวิจัย เกี่ยวกับความสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย พร้อมให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

เกณฑ์ในการให้คะแนนในระบบ IOC

1	คะแนน	หมายความว่า	แน่ใจว่า คำถามข้อนั้น มีเนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย
0	คะแนน	หมายความว่า	ไม่แน่ใจว่า คำถามข้อนั้น มีเนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย
-1	คะแนน	หมายความว่า	แน่ใจว่า คำถามข้อนั้น มีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

7. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะและหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อคำถามนั้น ๆ

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์จากท่าน มา ณ โอกาสนี้.

นฤมล บัญญัติ

(นางสาวนฤมล บัญญัติ)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการจัดการการศึกษา
วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

.....

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าตัวเลือกที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ข้อความคำถาม	ข้อเสนอแนะ
1	สถานภาพตำแหน่งของท่าน ☐ ผู้รับใบอนุญาต ☐ ผู้จัดการ ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ครูผู้สอน	
2	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งของท่าน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5-10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปี	
3	ลักษณะการจัดการของสถานศึกษา ☐ ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษา ☐ ระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษา ☐ ระดับปฐมวัย	

ตอนที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ในจังหวัดพิษณุโลก

.....

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1	ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)				
1.1	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน ในการกำหนดการวางแผน งาน/โครงการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
1.2	ส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตลอดปีการศึกษา				
1.3	ส่งเสริมครูผู้สอนให้วางแผนงาน งาน/โครงการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
1.4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำการ วิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐาน การเรียนรู้ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ				
1.5	ส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับสมรรถนะและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา				
1.6	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม/สัมมนาให้ ครูผู้สอนมีโอกาสนำไปปรับปรุง และพัฒนาใน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1.7	ส่งเสริมครูผู้สอนให้วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
1.8	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้นำสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
2	ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)				
2.1	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอนและชุมชน เพื่อนำแผนจัดทำสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในชุมชนและสังคมไปปฏิบัติ				
2.2	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อนำแผนจัดทำหลักสูตรให้มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ				
2.3	ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
2.4	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน				
2.5	ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
2.6	ครูผู้สอนคิดค้นสร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
2.7	สถานศึกษาจัดหาแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับครูผู้สอนและผู้เรียน				
3	ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)				
3.1	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อชี้แจง สร้างความเข้าใจ ร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และวิธีการนิเทศภายในอย่างชัดเจน				
3.2	สนับสนุนจัดอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
3.3	แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม				
3.4	สถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและองค์กรภายนอก				
3.5	สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
3.6	ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูผู้สอนในการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
3.7	ในกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม มีการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอน				
3.8	นำผลนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ				
4	ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)				
4.1	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้ใช้ความรู้ ความสามารถ และใช้ทักษะในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
4.2	สถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอน ให้มีการพัฒนาตนเอง โดยการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
4.3	สถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ ที่ได้รับจากหน่วยงานภายในสถานศึกษา				
4.4	จัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องสำหรับการผลิตสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สอดคล้องเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
4.5	อำนวยความสะดวกให้ครูพัฒนาทักษะวิชาชีพในการผลิตสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				

อ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
4.6	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจและอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
4.7	สถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
4.8	สถานศึกษานำผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน				
5	ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation)				
5.1	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอนเพื่อชี้แจงหลักเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา				
5.2	สถานศึกษาจัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
5.3	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อสะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและสมรรถนะสำคัญ				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
5.4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา				
5.5	ส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้				
5.6	ส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย				
5.7	ส่งเสริมครูผู้สอนให้สร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
5.8	สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนตามระยะเวลาที่กำหนด				
6	ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)				
6.1	มีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะจากการกำกับ ติดตามและประเมินผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ				
6.2	นำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้ มาพัฒนา งาน และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของ ครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
6.3	นำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ ให้เหมาะสมในชั้นเรียน/ ภาคการศึกษาต่อไป				
6.4	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลลัพธ์ที่ได้ จากการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มา วิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้ มีประสิทธิภาพ				

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับ

ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอน
โดยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก

.....

ข้อ	ข้อความคำถาม	ข้อเสนอแนะ
1	<p>ด้านการวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาและอุปสรรค - ข้อเสนอแนะ 	
2	<p>ด้านการนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาและอุปสรรค - ข้อเสนอแนะ 	
3	<p>ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาและอุปสรรค - ข้อเสนอแนะ 	
4	<p>ด้านการสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาและอุปสรรค - ข้อเสนอแนะ 	
5	<p>ด้านการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาและอุปสรรค - ข้อเสนอแนะ 	

ชื่อ	ข้อความคำถาม	ข้อเสนอแนะ
6	ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development) - ปัญหาและอุปสรรค - ข้อเสนอแนะ	

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก จ

ค่า IOC

การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

วิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยใน
จังหวัดพิษณุโลก

เกณฑ์การประเมิน มีดังนี้

- 1 คะแนน หมายความว่า แน่ใจว่า คำถามข้อนั้น มีเนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรและ
วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย
- 0 คะแนน หมายความว่า ไม่แน่ใจว่า คำถามข้อนั้น มีเนื้อหาสอดคล้องกับตัวแปรและ
วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย
- 1 คะแนน หมายความว่า แน่ใจว่า คำถามข้อนั้น มีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและ
วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสิน

- ค่า IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นใช้ได้
- ค่า IOC ที่คำนวณได้ต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นถูกตัดออกไป หรือต้องนำไปปรับปรุงแก้ไข
ใหม่ให้ดีขึ้น

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในข้อคำถาม (Index of Congruence)
แบบสอบถามเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ในจังหวัดพิษณุโลก

ข้อ	ข้อคำถาม	ประมวลค่าความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่					ค่า IOC	ประมวล ผล
		1	2	3	4	5		
1. การวางแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Planning)								
1.1	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน ในการกำหนดการวางแผน งาน/โครงการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตลอดปี การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้วางแผนงาน งาน/โครงการของสถานศึกษา เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.6	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม/สัมมนาให้ครูผู้สอนมีโอกาสแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.7	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							1	

ข้อ	ข้อความ	ประมวลค่าความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่					ค่า IOC	ประมวล ผล
		1	2	3	4	5		
2. การนำแผนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปปฏิบัติ (Implementation)								
2.1	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน พัฒนาการนำแผนจัดทำสาระการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นไปจัดกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.2	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน นำ แผนจัดทำหลักสูตรให้มีเนื้อหาสาระ และ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไป ปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระและ กิจกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนจัด กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนทำวิจัยใน ชั้นเรียน เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.6	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนคิดค้น สร้างสรรค์สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ในการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.7	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหาแหล่งการเรียนรู้ทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสนับสนุน การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับ ครูผู้สอนและผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม								0.97

ข้อ	ข้อความ	ประมวลค่าความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่					ค่า IOC	ประมวล ผล
		1	2	3	4	5		
3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน (Supervision and Monitoring)								
3.1	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อชี้แจง สร้างความเข้าใจ ร่วมกันกำหนด นโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และวิธีการนิเทศภายในอย่าง ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.2	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนจัดอบรมให้ ครูผู้สอนมีความรู้ และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการ นิเทศ กำกับ ติดตาม และการดำเนินงานการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.3	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ภายในของสถานศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.4	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ทั้งภายใน สถานศึกษาและองค์กรภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.6	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาแนะนำแก่ ครูผู้สอนในการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการอย่าง หลากหลายในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.7	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม มีการให้คำปรึกษา และแก้ไข ปัญหาในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.8	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนมาใช้ในการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม								1

ข้อ	ข้อความ	ประมวลค่าความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่					ค่า IOC	ประมวล ผล
		1	2	3	4	5		
4. การสนับสนุน และอำนวยความสะดวก (Support and Facilitation)								
4.1	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้ใช้ ความรู้ ความสามารถ และใช้ทักษะในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ สำหรับการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.2	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอน ให้มี การพัฒนาตนเอง โดยการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
4.3	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนให้ มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ใหม่ ๆ จากหน่วยงานภายในและภายนอก สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.4	ผู้บริหารสถานศึกษา อำนวยความสะดวก และ จัดหาวัสดุฝึก อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องสำหรับการ ผลิตสื่อการเรียนรู้นวัตกรรม และเทคโนโลยี ใหม่ ๆ สอดคล้องเหมาะสมกับการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.5	ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้ครู พัฒนาทักษะวิชาชีพในการผลิตสื่อการเรียนรู้น วัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สิ่งอำนวยความสะดวก เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.6	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจและอำนวยความสะดวก ให้แก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.7	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการดำเนินงานการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมาใช้เป็นเกณฑ์ใน การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ประมวลค่าความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่					ค่า IOC	ประมวล ผล
		1	2	3	4	5		
รวม						0.97		
5. การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Measurement and Evaluation)								
5.1	ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมร่วมกับครูผู้สอน เพื่อชี้แจงหลักเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.2	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลการ ประเมินมาใช้พัฒนาในการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.3	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกัน กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเกณฑ์ในการ วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ เพื่อสะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนและสมรรถนะสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วน ร่วมในการกำหนดรูปแบบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการ เรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้มีการ วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบบูรณา การที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระ การเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.6	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้จัดทำ เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ถูกต้อง เทียบตรง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ประมวลค่าความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่					ค่า IOC	ประมวล ผล
		1	2	3	4	5		
5.7	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนให้สร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องและเหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานในการวัดและประเมินผล การจัดการการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							1	
6. การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนา (Feedback and Development)								
6.1	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อเสนอแนะจากการกำกับ ติดตามและประเมินผลมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนา การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.2	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้ มาพัฒนางาน และการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.3	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ให้เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							1	
ค่าเฉลี่ย IOC							0.99	

ภาคผนวก ฉ
ค่าความเชื่อมั่น

Reliability

[DataSet1] C:\Users\Kitty Kat\OneDrive\Desktop\Thesis_Trial 30.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.987	41

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
A1	4.7000	.53498	30
A2	4.6667	.84418	30
A3	4.7000	.79438	30
A4	4.4667	.73030	30
A5	4.7333	.58329	30
A6	4.5667	.67891	30
A7	4.7667	.50401	30
B1	4.5333	.57135	30
B2	4.7000	.53498	30
B3	4.6000	.72397	30

B4	4.6667	.60648	30
B5	4.5333	.77608	30
B6	4.5000	.86103	30
B7	4.5333	.81931	30
C1	4.7667	.56832	30
C2	4.6000	.72397	30
C3	4.7333	.52083	30
C4	4.5000	.68229	30
C5	4.5333	.73030	30
C6	4.7333	.52083	30
C7	4.6000	.72397	30
C8	4.5333	.77608	30
D1	4.5000	.97379	30
D2	4.6333	.71840	30
D3	4.6000	.72397	30
D4	4.5333	.86037	30
D5	4.5333	.73030	30
D6	4.4667	.73030	30
D7	4.3667	.76489	30
E1	4.5000	.62972	30
E2	4.4667	.81931	30
E3	4.5333	.68145	30
E4	4.5667	.67891	30
E5	4.5333	.73030	30
E6	4.4667	.62881	30
E7	4.4000	.72397	30
E8	4.4667	.68145	30
F1	4.4667	.77608	30
F2	4.5333	.73030	30
F3	4.3667	.80872	30
F4	4.5000	.82001	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	182.4000	551.076	.735	.987
A2	182.4333	536.944	.822	.987
A3	182.4000	539.628	.801	.987
A4	182.6333	542.792	.779	.987
A5	182.3667	551.757	.647	.987
A6	182.5333	547.706	.681	.987
A7	182.3333	551.057	.782	.987
B1	182.5667	550.944	.692	.987
B2	182.4000	552.317	.685	.987
B3	182.5000	544.052	.747	.987
B4	182.4333	545.909	.831	.987
B5	182.5667	540.392	.799	.987
B6	182.6000	537.766	.784	.987
B7	182.5667	538.116	.816	.987
C1	182.3333	548.092	.804	.987
C2	182.5000	542.052	.808	.987
C3	182.3667	554.654	.607	.987
C4	182.6000	543.628	.809	.987
C5	182.5667	539.357	.882	.987
C6	182.3667	552.309	.704	.987
C7	182.5000	543.086	.777	.987
C8	182.5667	535.564	.937	.987
D1	182.6000	529.766	.872	.987
D2	182.4667	541.982	.817	.987
D3	182.5000	539.707	.880	.987
D4	182.5667	538.668	.761	.987

D5	182.5667	542.944	.774	.987
D6	182.6333	540.585	.845	.987
D7	182.7333	538.892	.854	.987
E1	182.6000	546.455	.780	.987
E2	182.6333	535.344	.892	.987
E3	182.5667	541.771	.869	.987
E4	182.5333	542.257	.857	.987
E5	182.5667	538.185	.918	.987
E6	182.6333	545.344	.820	.987
E7	182.7000	539.390	.889	.987
E8	182.6333	544.516	.781	.987
F1	182.6333	538.930	.840	.987
F2	182.5667	540.185	.857	.987
F3	182.7333	535.099	.910	.987
F4	182.6000	534.662	.909	.987

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
187.1000	569.817	23.87085	41

Reliability

Notes

Output Created		07-AUG-2022 11:14:49
Comments		
Input	Data	C:\Users\Kitty Kat\OneDrive\Desktop\Thesis_Trial 30.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	30
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE /SUMMARY=TOTAL.	
Resources	Processor Time	00:00:00.00
	Elapsed Time	00:00:00.01

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.930	7

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
A1	4.7000	.53498	30
A2	4.6667	.84418	30
A3	4.7000	.79438	30
A4	4.4667	.73030	30
A5	4.7333	.58329	30
A6	4.5667	.67891	30
A7	4.7667	.50401	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	27.9000	12.852	.703	.926
A2	27.9333	10.340	.881	.909
A3	27.9000	10.783	.847	.912
A4	28.1333	11.223	.833	.913
A5	27.8667	12.602	.698	.926
A6	28.0333	11.895	.743	.922
A7	27.8333	12.695	.803	.920

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
32.6000	15.834	3.97926	7

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.913	7

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
B1	4.5333	.57135	30
B2	4.7000	.53498	30
B3	4.6000	.72397	30
B4	4.6667	.60648	30
B5	4.5333	.77608	30
B6	4.5000	.86103	30
B7	4.5333	.81931	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
B1	27.5333	13.016	.694	.906
B2	27.3667	13.551	.601	.914
B3	27.4667	11.913	.753	.898
B4	27.4000	12.110	.882	.888
B5	27.5333	11.430	.795	.894
B6	27.5667	11.426	.693	.908
B7	27.5333	11.085	.815	.892

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
32.0667	16.202	4.02521	7

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.935	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
C1	4.7667	.56832	30
C2	4.6000	.72397	30
C3	4.7333	.52083	30
C4	4.5000	.68229	30
C5	4.5333	.73030	30
C6	4.7333	.52083	30
C7	4.6000	.72397	30
C8	4.5333	.77608	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C1	32.2333	15.978	.662	.934
C2	32.4000	14.593	.758	.928
C3	32.2667	16.202	.677	.933
C4	32.5000	14.810	.768	.926
C5	32.4667	14.120	.849	.920
C6	32.2667	16.064	.713	.931
C7	32.4000	14.248	.830	.922
C8	32.4667	13.361	.942	.912

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
37.0000	19.310	4.39435	8

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.947	7

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
D1	4.5000	.97379	30
D2	4.6333	.71840	30
D3	4.6000	.72397	30
D4	4.5333	.86037	30
D5	4.5333	.73030	30
D6	4.4667	.73030	30
D7	4.3667	.76489	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
D1	27.1333	15.568	.880	.935
D2	27.0000	18.069	.768	.943
D3	27.0333	17.275	.910	.932
D4	27.1000	16.990	.782	.943
D5	27.1000	17.541	.850	.937
D6	27.1667	18.006	.764	.944
D7	27.2667	17.306	.846	.937

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
31.6333	23.275	4.82439	7

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.963	8

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
E1	4.5000	.62972	30
E2	4.4667	.81931	30
E3	4.5333	.68145	30
E4	4.5667	.67891	30
E5	4.5333	.73030	30
E6	4.4667	.62881	30
E7	4.4000	.72397	30
E8	4.4667	.68145	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
E1	31.4333	19.909	.804	.961
E2	31.4667	18.051	.876	.957
E3	31.4000	19.076	.887	.956
E4	31.3667	19.413	.827	.959
E5	31.4000	18.524	.917	.954
E6	31.4667	19.568	.874	.957
E7	31.5333	18.947	.849	.958
E8	31.4667	19.361	.833	.959

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
35.9333	24.823	4.98227	8

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.975	4

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
F1	4.4667	.77608	30
F2	4.5333	.73030	30
F3	4.3667	.80872	30
F4	4.5000	.82001	30

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
F1	13.4000	5.214	.942	.965
F2	13.3333	5.402	.948	.964
F3	13.5000	5.155	.911	.974
F4	13.3667	4.999	.950	.963

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
17.8667	9.154	3.02556	4

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึก
Memorandum

ที่ วค.0๔14(1)/พิเศษ

วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2564

จาก สำนักงานเลขานุการวิทยาลัยครุศาสตร์
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร โกมารทัต
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

เรื่อง ขออนุญาตคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวนฤมล บัญญัติ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล)
คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
โทรศัพท์ 02-954-7300 ต่อ 648
(นางสาวนฤมล บัญญัติ 081-638-9778)

บันทึก
Memorandum

ที่ วท.0414(1)/พิเศษ

วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2564

จาก สำนักงานเลขาธิการวิทยาลัยครูศาสตร์
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หมั่นแสน
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวนฤมล บัญญัติ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณีนี้ วิทยาลัยครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.พงษ์เกียรติ นันโกศล)
คณบดีวิทยาลัยครูศาสตร์

วิทยาลัยครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ
โทรศัพท์ 02-954-7300 ต่อ 648
(นางสาวนฤมล บัญญัติ 081-638-9778)

บันทึก
Memorandum

ที่ วท.0414(1)/พิเศษ

วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2564

จาก สำนักงานเลขานุการวิทยาลัยครุศาสตร์
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตมาภา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

เรื่อง ขออนุญาตกระทำการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ด้วย นางสาวนฤมล บัญญัติ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว เป็นอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.พงษ์เกียรติ ไญ่ แก่นโกศล)
คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
โทรศัพท์ 02-954-7300 ต่อ 648
(นางสาวนฤมล บัญญัติ 081-638-9778)

ที่ มธป๐๕๑๘(๑)/๐๗๕๕

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ว่าที่ร้อยตรี ดร.วรวิทย์ ศรีสุวรรณ ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ๓ ฉบับ

ด้วย นางสาวณมล ปัญญาติ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหาร สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณี วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย ความเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.พงษ์กัญญา โนนโกศล)

คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์ ปฏิบัติหน้าที่แทน

อธิการบดี

สำนักงานเลขานุการวิทยาลัยครุศาสตร์

โทร.๐๒-๕๕๔-๗๓๐๐ ต่อ ๕๒๗, ๖๔๘, ๖๔๙

(นางสาวณมล ปัญญาติ ๐๕๑ ๒๓๘ ๗๗๕๕)

ที่ มธปอ๑๔๓๔(๓)/๐๗๘๕

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.อนุศิษฐ์ สุขโรจน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนโรจนวิทย์มาลาเบียง
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวนฤมล บัญญัติ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการ
การศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดพิษณุโลก” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ วิทยาลัยครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.พงษ์γιัญญู แม้นโกศล)
คณบดีวิทยาลัยครูศาสตร์ ปฏิบัติหน้าที่แทน
อธิการบดี

สำนักงานเลขานุการวิทยาลัยครูศาสตร์
โทร. ๐๒-๕๕๕-๗๓๐๐ ต่อ ๕๒๗, ๖๕๘, ๖๕๗
(นางสาวนฤมล บัญญัติ ๐๘๑ ๖๓๘ ๐๗๘๕)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นฤมล บัญญัติ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2563

ประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2531

วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) ภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสบการณ์ทำงาน

พ.ศ. 2566 - ปัจจุบัน

กรรมการ บริษัท เอเชีย อัลไลแอนซ์ จำกัด

พ.ศ. 2561 - ปัจจุบัน

กรรมการ บริษัท พรินเวท จำกัด

พ.ศ. 2561 - ปัจจุบัน

ที่ปรึกษา บริษัท ไอ ต้าตี้ (ประเทศไทย) จำกัด

บริษัท ต้าตี้ เอ็ดดูเคชั่น จำกัด

พ.ศ. 2561 - ปัจจุบัน

ครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลต้าตี้วิเทศศึกษา กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2547 - ปัจจุบัน

กรรมการ บริษัท ฮิวแมน แคปพิทอล อัลไลแอนซ์ จำกัด

บริษัท จัดหางาน เอชซีเอ จำกัด

พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน

กรรมการ บริษัท แพทฟายเดอร์ เอเชีย จำกัด